

599

ZÁKON

z 11. novembra 2003

o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

PRVÁ ČASŤ
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet úpravy

Tento zákon upravuje právne vzťahy pri posudzovaní hmotnej núdze občana a poskytovaní dávky v hmotnej núdzi (ďalej len „dávka“) a príspevkov k dávke (ďalej len „príspevok“), ktorých cieľom je spolu s jeho príjmami zabezpečiť základné životné podmienky a pomôcť v hmotnej núdzi s príspevom aktívnej účasti občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú.

Hmotná núdza

§ 2

Hmotná núdza je stav, keď príjem občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, nedosahuje životné minimum¹⁾ a občan a fyzické osoby, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, si príjem nemôžu zabezpečiť alebo zvýšiť vlastným pričinením.

§ 3

Na účely zabezpečenia základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi rovnaké postavenie ako občan má aj cudzinec, osoba bez štátnej príslušnosti, azylant, odídenec s pobytom na území Slovenskej republiky na základe povolenia príslušného orgánu a zahraničný Slovák s pobytom na území Slovenskej republiky, ak sa im pomoc neposkytuje podľa osobitných predpisov²⁾ alebo podľa medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná.

DRUHÁ ČASŤ

POSUDZOVANIE HMOTNEJ NÚDZE
A POSKYTOVANIE DÁVKY A PRÍSPEVKOV

Posudzovanie hmotnej núdze

§ 4

Fyzické osoby, ktoré sa spoločne posudzujú na účely posudzovania hmotnej núdze, zabezpečenia základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi, sú

- a) manžel a manželka,
- b) rodičia a nezaopatrené deti³⁾ žijúce s nimi v domácnosti,⁴⁾
- c) rodičia a ich deti do 25 rokov veku, ktoré nemajú príjem alebo majú príjem⁵⁾ najviac vo výške minimálnej mzdy,⁶⁾ žijúce s rodičmi v domácnosti,⁴⁾ okrem detí, ktorým v čase evidencie uchádzačov o zamestnanie vznikol nárok na dávku v nezamestnanosti.

§ 5

(1) Za vlastné pričinenie zabezpečenia príjmu alebo zvýšenia príjmu na účely posudzovania hmotnej núdze, zabezpečenia základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi sa považuje najmä vlastná práca, užívanie vlastného majetku podľa § 8 a uplatnenie zákonných nárokov podľa § 9 ods. 2.

(2) Pri posudzovaní hmotnej núdze, zabezpečení základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi sa na účely zisťovania príjmu započítavajú

- a) u posudzovaného občana jeho príjem a príjem jeho manžela (manželky),
- b) u posudzovaného občana jeho príjem, príjem jeho manžela (manželky), príjem nezaopatrených detí žijúcich s nimi v domácnosti⁴⁾ a príjem detí uvedených v § 4 písm. c),
- c) u posudzovaných rodičov s nezaopatrenými deťmi príjem týchto rodičov, príjem nezaopatrených detí žijúcich s nimi v domácnosti⁴⁾ a príjem detí uvedených v § 4 písm. c),
- d) u posudzovaných rodičov, ktorí sú sami nezaopatre-

¹⁾ § 2 a 5 ods. 6 zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

²⁾ Zákon č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákon č. 70/1997 Z. z. o zahraničných Slovákoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 403/2002 Z. z.

³⁾ § 3 zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.

⁴⁾ § 115 Občianskeho zákonníka.

⁵⁾ § 5 a 6 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov.

⁶⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 90/1996 Z. z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov.

nými deťmi, ich príjem a príjem, ktorý na ne poberá iný občan, a príjem nezaopatrených detí žijúcich s nimi v domácnosti,⁴⁾

e) u posudzovaného nezaopatreného dieťaťa, ak žije v domácnosti⁴⁾ s iným občanom, jeho príjem a príjem, ktorý na neho poberá tento občan.

(3) Za príjem sa na účely posudzovania hmotnej núdze, zabezpečenia základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi považuje príjem podľa osobitného predpisu.⁷⁾

(4) Za príjem sa na účely tohto zákona nepovažuje

- a) 25 % z príjmu zo závislej činnosti osôb,⁸⁾
- b) 25 % zo starobného dôchodku priznaného dôchodcovi, ktorý získal obdobie dôchodkového poistenia najmenej 25 rokov; za každý ďalší rok dôchodkového poistenia sa táto suma zvyšuje o 1 % z priznaného starobného dôchodku,
- c) prídavok na dieťa,⁹⁾
- d) nevyhnutná okamžitá pomoc poskytnutá obcou podľa osobitného predpisu,¹⁰⁾
- e) príjem z príležitostných činností, náhodné a jednorazové príjmy¹¹⁾ do výšky dvojnásobku životného minima¹²⁾ získané v bežnom roku,
- f) príjem⁵⁾ žiaka strednej školy a príjem⁵⁾ študenta vysokej školy, ktorý študuje dennou formou štúdia, ak tento príjem neprevyšuje 1,2-násobku sumy životného minima pre plnoletú fyzickú osobu ustanoveného osobitným predpisom,¹²⁾
- g) štipendium podľa osobitného predpisu.¹³⁾

(5) Príjem zistený podľa odsekov 3 a 4 sa zaokrúhľuje na celé desaťkoruny nadol.

§ 6

Príjem na účely posudzovania hmotnej núdze, zabezpečenia základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi sa zisťuje za kalendárny mesiac, v ktorom bola podaná žiadosť o posúdenie hmotnej núdze, zabezpečenie základných životných podmienok a pomoc v hmotnej núdzi; pritom sa prihliada na priemerný mesačný príjem za posledných 12 kalendárnych mesiacov pred podaním žiadosti.

§ 7

Možnosť zabezpečiť si príjem alebo zvýšiť si príjem vlastnou prácou na účely zabezpečenia základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi sa neskúma, ak ide o občana, ktorý

- a) dosiahol vek potrebný na nárok na starobný dôchodok,
- b) je invalidný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %,
- c) je osamelý rodič, ktorý sa osobne, celodenne a riadne stará o dieťa do 14 týždňov veku dieťaťa,
- d) sa osobne, celodenne a riadne stará o dieťa, ktoré je podľa posudku príslušného orgánu dieťa s ťažkým zdravotným postihnutím,¹⁴⁾
- e) sa osobne, celodenne a riadne stará o občana, ktorý je podľa posudku príslušného orgánu občan s ťažkým zdravotným postihnutím,¹⁴⁾
- f) má nepriaznivý zdravotný stav, za ktorý sa na účely tohto zákona považuje choroba, porucha zdravia uznaná príslušným ošetrovateľom trvajúca nepretržite viac ako 30 dní, alebo
- g) sa zúčastňuje na resocializačných programoch, v rámci ktorých si nemôže zabezpečiť príjem vlastnou prácou.

§ 8

(1) Občan v hmotnej núdzi a fyzické osoby, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú, sa nepovažujú za občanov v hmotnej núdzi, ani keď ich príjem nedosahuje životné minimum ustanovené osobitným predpisom,¹⁾ ak si svojim majetkom môžu zabezpečiť základné životné podmienky a pomôcť v hmotnej núdzi.

(2) Za majetok podľa tohto zákona sa považujú hnuiteľné veci a nehnuteľné veci, a ak to ich povaha pripúšťa, práva alebo iné majetkové hodnoty.

(3) Občan v hmotnej núdzi a fyzické osoby, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú, si majú pomôcť v hmotnej núdzi užívaním vlastného majetku, správou vlastného majetku, predajom vlastného majetku alebo prenájmom vlastného majetku. Od občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú, nemožno požadovať predaj alebo prenájom

- a) nehnuteľnosti, ktorú užívajú na primerané trvalé bývanie; u občana a fyzickej osoby, ktorá sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzuje, sa na primeranosť nehnuteľnosti užívanej na trvalé bývanie neprihliada, ak občan a fyzická osoba, ktorá sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzuje, dovŕšili dôchodkový vek,
- b) poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy, ktorú užívajú pre svoju potrebu,
- c) hnuiteľnej veci, ktorá tvorí nevyhnutné vybavenie

⁷⁾ § 4 zákona č. 601/2003 Z. z.

⁸⁾ § 5 zákona č. 595/2003 Z. z.

⁹⁾ Zákon č. 600/2003 Z. z.

¹⁰⁾ § 3 ods. 4 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

¹¹⁾ § 8 ods. 1 písm. a) zákona č. 595/2003 Z. z.

¹²⁾ § 2 písm. a) zákona č. 601/2003 Z. z.

¹³⁾ Zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Vyhláška Ministerstva školstva, mládeže a telesnej výchovy Slovenskej republiky č. 326/1990 Zb. o poskytovaní štipendií študentom vysokých škôl v znení neskorších predpisov.

Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky, Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky a Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej socialistickej republiky č. 88/1984 Zb. o poskytovaní štipendií a hmotného zabezpečenia žiakov gymnázií a stredných odborných škôl.

¹⁴⁾ § 51 a 52 zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov.

- domácnosti, alebo na ktorú sa poskytla jednorazová dávka v hmotnej núdzi alebo peňažný príspevok na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia,
- d) osobného motorového vozidla, ktorého sú držiteľom alebo vlastníkom a
1. využívajú ho na individuálnu prepravu z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia alebo
 2. jeho hodnota podľa znaleckého posudku nie je vyššia ako 35-násobok sumy životného minima, alebo
- e) hnutelnej veci, ak by bol v rozpore s dobrými mravmi.

§ 9

Uplatnenie zákonných nárokov

(1) Ak si občan v hmotnej núdzi a fyzické osoby, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú, neuplatnia svoje zákonné nároky, ktorými si môžu zabezpečiť základné životné podmienky a pomôcť si v hmotnej núdzi, nepovažujú sa za občanov v hmotnej núdzi.

(2) Zákonnými nárokmi podľa odseku 1, ktorých uplatnením je možné zabezpečiť si základné životné podmienky a pomôcť si v hmotnej núdzi, sú výživné podľa osobitného predpisu,¹⁵⁾ nemocenské dávky podľa osobitného predpisu,¹⁶⁾ dôchodkové dávky podľa osobitného predpisu,¹⁷⁾ nároky z pracovnoprávných vzťahov,¹⁸⁾ dávky výsluhového zabezpečenia¹⁹⁾ a opakované štátne sociálne dávky podľa osobitných predpisov,²⁰⁾ okrem prídavku na dieťa.

Dávka a príspevky

§ 10

Dávka

(1) Dávka patrí občanovi, ktorý je v hmotnej núdzi a fyzickým osobám, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú, na zabezpečenie základných životných podmienok; na tento účel slúžia aj príjmy uvedené v § 5 ods. 4 písm. a) až e).

- (2) Dávka je
- a) u jednotlivca 1 450 Sk mesačne,
 - b) u jednotlivca s dieťaťom alebo najviac so štyrmi deťmi 2 160 Sk mesačne,
 - c) u dvojice bez detí 2 530 Sk mesačne,
 - d) u dvojice s dieťaťom alebo najviac so štyrmi deťmi 3 210 Sk mesačne,

- e) u jednotlivca s viac ako štyrmi deťmi 3 160 Sk mesačne,
- f) u dvojice s viac ako štyrmi deťmi 4 210 Sk mesačne.

(3) Dávka uvedená v odseku 2 písm. a) a c) sa zvyšuje o 350 Sk mesačne, ak je občan alebo fyzická osoba, ktorá sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú, tehotná žena.

(4) Dávka podľa odseku 3 patrí tehotnej žene od začiatku štvrtého mesiaca tehotenstva, ak preukáže svoje tehotenstvo tehotenským preukazom a počas tehotenstva pravidelne navštevuje tehotenskú poradňu.

§ 11

Príspevok na zdravotnú starostlivosť

(1) Príspevok na zdravotnú starostlivosť patrí občanovi v hmotnej núdzi a každej fyzickej osobe, ktorá sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú, na výdavky spojené s úhradou za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, ak splnili podmienky nároku na dávku. Príspevok na zdravotnú starostlivosť nepatrí občanom, ktorí sú oslobodení od povinnosti uhradiť platby podľa osobitného predpisu.²¹⁾

(2) Príspevok na zdravotnú starostlivosť je 50 Sk mesačne.

§ 12

Aktivačný príspevok

(1) Aktivačný príspevok patrí občanovi v hmotnej núdzi a každej fyzickej osobe, ktorá sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú, na podporu získania, udržiavania alebo zvýšenia vedomostí, odborných zručností alebo pracovných návykov na účely pracovného uplatnenia počas pomoci v hmotnej núdzi, ak splnili podmienky nároku na dávku, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Aktivačný príspevok je 1 000 Sk mesačne.

(3) Občan v hmotnej núdzi, ktorý je zamestnaný, má nárok na aktivačný príspevok, ak

- a) si zvyšuje kvalifikáciu formou štúdia popri zamestnaní, kombinovaného štúdia a štúdia jednotlivých vyučovacích predmetov alebo formou externého štúdia; toto neplatí, ak občan získal vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa,
- b) sa zúčastňuje na vzdelávaní a príprave pre trh práce uskutočňovaných v rámci projektov schválených úradom práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „úrad“) podľa osobitného predpisu,²²⁾ alebo

¹⁵⁾ § 85 a 86 a § 91 a 92 Zákona o rodine.

¹⁶⁾ Zákon č. 462/2003 Z. z. o náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

¹⁷⁾ Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.

¹⁸⁾ Zákonník práce.

¹⁹⁾ Zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

²⁰⁾ Zákon č. 236/1998 Z. z. o zaopatrovacom príspevku.

Zákon č. 265/1998 Z. z. o pestúnskej starostlivosti a príspevkoch pestúnskej starostlivosti.

Zákon č. 280/2002 Z. z. o rodičovskom príspevku v znení zákona č. 643/2002 Z. z.

²¹⁾ § 3a ods. 10 písm. a) tretí bod a písm. b) siedmy bod zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 98/1995 Z. z. o Liečebnom poriadku v znení neskorších predpisov.

²²⁾ § 5 zákona č. 453/2003 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

c) sa zúčastňuje na vykonávaní menších obecných služieb²³⁾ alebo dobrovoľníckych prác uskutočňovaných na základe dohody s úradom alebo obcou.

(4) Občan v hmotnej núdzi, ktorý je v evidencii uchádzačov o zamestnanie, má nárok na aktivačný príspevok, ak

a) si zvyšuje kvalifikáciu formou štúdia popri zamestnaní, kombinovaného štúdia a štúdia jednotlivých vyučovacích predmetov alebo formou externého štúdia; toto neplatí, ak občan získal vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa,

b) sa zúčastňuje na vzdelávaní a príprave pre trh práce uskutočňovaných v rámci projektov schválených úradom podľa osobitného predpisu²²⁾ alebo

c) sa zúčastňuje na vykonávaní menších obecných služieb²³⁾ alebo dobrovoľníckych prác uskutočňovaných na základe dohody s úradom alebo obcou.

(5) Aktivačný príspevok patrí občanovi v hmotnej núdzi

a) počas zvyšovania kvalifikácie formou štúdia popri zamestnaní, kombinovaného štúdia a štúdia jednotlivých vyučovacích predmetov alebo formou externého štúdia najviac 24 mesiacov,

b) počas jedného vzdelávania a prípravy pre trh práce evidovaného uchádzača o zamestnanie v roku, po celý čas jeho trvania,

c) počas vykonávania menších obecných služieb²³⁾ alebo dobrovoľníckych prác uskutočňovaných na základe dohody s úradom alebo obcou.

(6) Nárok na aktivačný príspevok zaniká, ak

a) občan v hmotnej núdzi je vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie pre nespokojnosť,

b) úrad alebo obec zistí, že občan v hmotnej núdzi nevykonáva aktivity, ktoré sú podmienkou na vznik nároku na aktivačný príspevok.

(7) Nárok na aktivačný príspevok vznikne občanovi v hmotnej núdzi znovu po splnení podmienok ustanovených v odsekoch 1, 3 a 4 najskôr po uplynutí 12 mesiacov od zániku jeho nároku podľa odseku 6.

(8) Aktivačný príspevok vo výške 1 000 Sk mesačne patrí najviac šesť mesiacov dlhodobo nezamestnanej osobe,²⁴⁾ ktorá sa zamestná a pred nástupom do zamestnania mala zabezpečené základné životné podmienky a poskytnutú pomoc v hmotnej núdzi a jej príjem zo závislej činnosti je najmenej na úrovni minimálnej mzdy,⁶⁾ najviac však na úrovni trojnásobku minimálnej mzdy. Odsek 7 na účely aktivačného príspevku pre dlhodobo nezamestnanú osobu platí primerane.

(9) Aktivačný príspevok vo výške 1 000 Sk mesačne patrí najviac 6 mesiacov dlhodobo nezamestnanej osobe,²⁴⁾ ktorá začne vykonávať samostatne zárobkovú činnosť podľa osobitného predpisu²⁵⁾ a pred začatím tejto činnosti mala zabezpečené základné životné podmienky a poskytnutú pomoc v hmotnej núdzi. Obsah odseku 7 na účely aktivačného príspevku pre dlhodobo nezamestnanú osobu platí primerane.

(10) Ak občanovi vznikne nárok na aktivačný príspevok podľa odsekov 8 a 9, nemá nárok na aktivačný príspevok podľa odseku 3.

§ 13

Príspevok na bývanie

(1) Príspevok na bývanie patrí občanovi v hmotnej núdzi a fyzickým osobám, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú, na úhradu nákladov spojených s bývaním na pomoc v hmotnej núdzi, ak splnili podmienky nároku na dávku.

(2) Príspevok na bývanie je

a) 780 Sk mesačne, ak ide o jedného občana v hmotnej núdzi,

b) 1 330 Sk mesačne, ak ide o občana v hmotnej núdzi a fyzické osoby, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú.

(3) Občan v hmotnej núdzi a fyzické osoby, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú, majú nárok na príspevok na bývanie, ak občan v hmotnej núdzi alebo niektorá z fyzických osôb, ktorá sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzuje podľa § 4

a) je vlastníkom bytu, vlastníkom rodinného domu, nájomcom bytu alebo nájomcom rodinného domu a

b) uhradza náklady spojené s bývaním a predloží doklad o zaplatení týchto nákladov za predchádzajúcich šesť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov alebo preukáže uznanie dlhu a dohodu o splátkach v prípade, že má nedoplatky spojené s úhradou nákladov spojených s bývaním.

(4) Príspevok na bývanie patrí len jednému občanovi v hmotnej núdzi a fyzickým osobám, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú, a patrí len na jednu adresu.

(5) Podmienky nároku na príspevok na bývanie sa prehodnocujú raz za šesť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov.

(6) Nárok na príspevok na bývanie zaniká, ak úrad alebo obec zistí, že občan v hmotnej núdzi nespláca uznaný dlh uvedený v odseku 3 písm. b).

§ 14

Ochranný príspevok

(1) Ochranný príspevok patrí občanovi v hmotnej núdzi a každej fyzickej osobe, ktorá sa s občanom v núdzi spoločne posudzuje, ak si z dôvodov uvedených v § 7 nemôžu zabezpečiť základné životné podmienky a pomôcť si v hmotnej núdzi a splnili podmienky na vznik nároku na dávku.

(2) Ochranný príspevok je 1 000 Sk mesačne.

(3) Ochranný príspevok nepatrí občanovi v hmotnej núdzi alebo fyzickým osobám, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú, ak im patrí aktivačný príspevok podľa § 12.

²³⁾ § 3 ods. 3 písm. a) zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. v znení neskorších predpisov.

²⁴⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 387/1996 Z. z. o zamestnanosti v znení neskorších predpisov.

²⁵⁾ Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

§ 15

Jednorazová dávka v hmotnej núdzi

(1) Jednorazovú dávku v hmotnej núdzi možno poskytnúť občanovi v hmotnej núdzi a fyzickým osobám, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú, ktorým sa vypláca dávka a príspevky najmä na úhradu mimoriadnych výdavkov na nevyhnutné ošatenie, základné vybavenie domácnosti,²⁶⁾ zakúpenie školských potrieb pre nezaopatrené dieťa a na mimoriadne liečebné náklady.

(2) Občanovi v hmotnej núdzi a fyzickým osobám, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú, ktorým sa vypláca dávka a príspevky, možno poskytnúť jednorazovú dávku v hmotnej núdzi do výšky preukázaných skutočných nákladov, najviac však do výšky trojnásobku životného minima.¹²⁾

§ 16

Poskytovanie dávky a príspevkov a jednorazovej dávky v hmotnej núdzi

Poskytovanie dávky a príspevkov a poskytovanie jednorazovej dávky v hmotnej núdzi sa navzájom nevylučujú.

Určenie výšky dávky a príspevkov

§ 17

(1) Výška dávky a príspevkov sa určí ako rozdiel medzi sumou nárokov uvedených v § 10 ods. 2, § 11 ods. 2, § 12 ods. 2, § 13 ods. 2 a § 14 ods. 2 a príjmom.

(2) Ak dávka a príspevky patria občanovi, ktorý je v hmotnej núdzi, a fyzickým osobám, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú, výška dávky a príspevkov sa určí ako rozdiel medzi sumou nárokov uvedených v § 10 ods. 2, § 11 ods. 2, § 12 ods. 2, § 13 ods. 2 a § 14 ods. 2 a ich príjmom a poskytujú sa v jednej sume.

(3) Ak výška dávky a príspevkov určená podľa odsekov 1 a 2 je nižšia ako 50 Sk, dávka a príspevky sa nevyplácajú.

(4) Sumy uvedené v § 10 až 14 môže upraviť k 1. septembru kalendárneho roka vláda Slovenskej republiky nariadením.

§ 18

(1) Ak sa dávka a príspevky poskytujú občanovi v hmotnej núdzi a fyzickým osobám, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú s nezaopatreným dieťaťom, ktorí sú v hmotnej núdzi z dôvodu, že povinná osoba si neplní voči nezaopatrenému dieťaťu vyživovaciu povinnosť určenú právoplatným rozhodnutím súdu alebo súdom schválenou dohodou, pre-

chádza nárok dieťaťa, ktoré je z tohto rozhodnutia alebo súdom schválenej dohody oprávnené, na štát.

(2) Nárok dieťaťa uvedeného v odseku 1 prechádza na štát do výšky dávky a príspevkov určených týmto zákonom pre občana v hmotnej núdzi a fyzické osoby, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú, najviac však do sumy súdom určeného výživného alebo súdom schválenej dohody.

(3) Vyplatená suma podľa odseku 2 je pohľadávka štátu.

(4) O poskytovaní dávky a príspevkov pre občana v hmotnej núdzi a fyzické osoby, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú s nezaopatreným dieťaťom, voči ktorému si povinná osoba neplní vyživovaciu povinnosť, úrad alebo obec vydá rozhodnutie v závislosti od pôsobnosti.

(5) Občan, za ktorého štát alebo obec plnili vyživovaciu povinnosť čiastočne alebo úplne podľa odsekov 1 a 2, je povinný sumu uvedenú v odseku 2 vrátiť zvýšenú o 25 % úradu, ktorý dávku a príspevky poskytol. Týmto nie sú dotknuté príslušné ustanovenia osobitných predpisov o výkone rozhodnutia.²⁷⁾

(6) Polovicu z percentuálnej sumy uvedenej v odseku 5 úrad po jej vrátení vyplatí zákonnému zástupcovi, ktorému je dieťa uvedené v odseku 1 zverené do starostlivosti alebo plnoletému dieťaťu, ktoré je z plnenia podľa odseku 2 oprávnené.

Formy a spôsob poskytovania dávky a príspevkov a ich financovanie

§ 19

(1) Dávka a príspevky sa poskytujú v peňažnej forme, vecnej forme alebo v kombinovanej forme. Aktivačný príspevok podľa § 12 ods. 8 a 9 sa poskytuje len v peňažnej forme.

(2) Dávka vo vecnej forme je jedno teplé jedlo denne, nevyhnutné ošatenie a prístrešie.

(3) Úrad poskytuje dávku a príspevky najviac počas dvoch rokov odo dňa vzniku nároku na dávku a na príspevky.

(4) Po uplynutí dvoch rokov od vzniku nároku na dávku a na príspevky nárok na príspevky zaniká okrem príspevku na zdravotnú starostlivosť, ochranného príspevku a aktivačného príspevku podľa § 12 ods. 8 a 9. Nárok na zabezpečenie základných životných podmienok, nárok na príspevok na zdravotnú starostlivosť, nárok na ochranný príspevok a nárok na aktivačný príspevok podľa § 12 ods. 8 a 9 a pomoc v hmotnej núdzi priznaním príspevkov prechádza do pôsobnosti obce tak, že

a) základné životné podmienky zabezpečuje obec pri prenesenom výkone štátnej správy, ak podmienky na ich zabezpečenie naďalej trvajú,

²⁶⁾ § 115 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

²⁷⁾ § 251 až 351 Občianskeho súdneho poriadku.

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.

- b) príspevok na zdravotnú starostlivosť, ochranný príspevok a aktivačný príspevok podľa § 12 ods. 8 a 9 vypláca obec pri prenesenom výkone štátnej správy, ak podmienky na ich poskytovanie naďalej trvajú,
- c) nárok na aktivačný príspevok s výnimkou aktivačného príspevku podľa § 12 ods. 8 a 9 a príspevok na bývanie priznáva obec pri výkone svojej samosprávnej pôsobnosti a podmienky ich priznania a výšku ustanoví všeobecne záväzným nariadením.

(5) Obec zabezpečuje základné životné podmienky podľa odseku 4 písm. a) a poskytuje príspevok na zdravotnú starostlivosť, ochranný príspevok a aktivačný príspevok podľa odseku 4 písm. b) pri prenesenom výkone štátnej správy na základe rozhodnutia úradu alebo na základe rozhodnutia obce o posúdení hmotnej núdze, zabezpečení základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi odo dňa prenesenia výkonu štátnej správy.

(6) Obec prizná príspevky podľa odseku 4 písm. c) z vlastných finančných zdrojov na základe ňou vydaného rozhodnutia.

§ 20

Hmotnú núdzu občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú, ktoré sa opätovne ocitnú v hmotnej núdzi do 12 mesiacov po zániku hmotnej núdze, zabezpečenia základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi v pôsobnosti obce, posudzuje opätovne obec.

§ 21

(1) Dávka a príspevky poskytované v pôsobnosti úradu sa financujú zo štátneho rozpočtu.

(2) Dávka, príspevok na zdravotnú starostlivosť, ochranný príspevok a aktivačný príspevok poskytované pri prenesenom výkone štátnej správy v pôsobnosti obce sa financujú zo štátneho rozpočtu.

(3) Aktivačný príspevok a príspevok na bývanie poskytované pri samosprávnej pôsobnosti obce sa financujú z rozpočtu obce.

TRETIA ČASŤ

PÔSOBNOSŤ ORGÁNOV ŠTÁTNEJ SPRÁVY A OBCE PRI ZABEZPEČENÍ ZÁKLADNÝCH ŽIVOTNÝCH PODMIENOK A PRI POMOCI V HMOTNEJ NÚDZI

§ 22

Pôsobnosť Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny²⁸⁾ (ďalej len „ústredie“)

- a) riadi a kontroluje výkon štátnej správy v oblasti zabezpečenia základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi uskutočňovaný úradom a obcou pri prenesenom výkone štátnej správy,

- b) vykonáva v druhom stupni štátnu správu vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni koná a rozhoduje úrad,
- c) kontroluje hospodárenie úradu s finančnými prostriedkami určenými na zabezpečenie základných životných podmienok a pomoc v hmotnej núdzi,
- d) vedie evidenciu občanov poberajúcich dávku a príspevky podľa tohto zákona,
- e) koordinuje činnosť úradov, obcí a ostatných organizácií podieľajúcich sa na zabezpečení základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi podľa tohto zákona.

§ 23

Pôsobnosť úradu

Úrad

- a) rozhoduje
 1. o hmotnej núdzi, zabezpečení základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi dávkou a príspevkami,
 2. o zániku nároku na príspevky podľa § 19 ods. 4 písm. c) a o zastavení výplaty dávky, príspevku na zdravotnú starostlivosť, ochranného príspevku a aktivačného príspevku podľa § 19 ods. 4 písm. a) a b),
 3. o zániku nároku na aktivačný príspevok podľa § 12,
 4. o zániku nároku na príspevok na bývanie podľa § 13,
 5. o vrátení plnenia podľa § 18 ods. 2,
 6. o vrátení plnenia podľa § 18 ods. 2 poskytnutého pri prenesenom výkone štátnej správy v pôsobnosti obce,
 7. o vrátení neprávom vyplatennej dávky a príspevkov,
 8. o preddavkovom priznaní dávky a príspevkov s výnimkou aktivačného príspevku podľa § 12 ods. 8 a 9,
 9. o odňatí a zastavení výplaty dávky a príspevkov,
 10. o dodatočnom priznaní, zvýšení alebo doplatení dávky a príspevkov,
 11. o určení a o uvoľnení osobitného príjemcu dávky a príspevkov,
- b) dohliada, ako osobitný príjemca plní povinnosti podľa tohto zákona,
- c) podáva podnet podľa § 29 ods. 4 písm. a) a b) orgánom činným v trestnom konaní na začatie konania,
- d) vykonáva poradenstvo pri zabezpečení základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi,
- e) získava podklady na rozhodovanie a sledovanie účelného využitia vyplatennej dávky a príspevkov priamo v prirodzenom prostredí občana v hmotnej núdzi a fyzických osôb, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú,
- f) vedie evidenciu občanov poberajúcich dávku a príspevky podľa tohto zákona,
- g) koordinuje činnosť orgánov a organizácií uvedených v § 30 pri zabezpečení základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi,

²⁸⁾ Zákon č. 453/2003 Z. z.

- h) kontroluje na základe písomného poverenia ústredia prenesený výkon štátnej správy v pôsobnosti obce,
- i) vykonáva v druhom stupni štátnu správu vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni koná a rozhoduje obec pri prenesenom výkone štátnej správy.

§ 24

Pôsobnosť obce

(1) Obec pri výkone svojej samosprávnej pôsobnosti a) rozhoduje²⁹⁾

1. o pomoci v hmotnej núdzi podľa § 19 ods. 4 písm. c) príspevkami,
 2. o zániku hmotnej núdze, zabezpečenia základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi,
 3. o zániku nároku na aktivačný príspevok,
 4. o zániku nároku na príspevok na bývanie,
 5. o odňatí príspevkov na pomoc v hmotnej núdzi,
 6. o vrátení neprávom vyplatených príspevkov,
 7. o preddavkovom priznaní príspevkov na pomoc v hmotnej núdzi,
 8. o dodatočnom priznaní, zvýšení, znížení alebo doplatení príspevkov,
 9. o určení a o uvoľnení osobitného príjemcu príspevkov,
 10. o jednorazovej dávke v hmotnej núdzi,
- b) dohliada, ako osobitný príjemca plní povinnosti podľa tohto zákona,
 - c) získava podklady na rozhodovanie a sledovanie účelného využitia vyplatených príspevkov priamo v prirodzenom prostredí občana v hmotnej núdzi a fyzických osôb, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú,
 - d) vykonáva poradenstvo pri zabezpečení základných životných podmienok a pri pomoci v hmotnej núdzi,
 - e) vedie evidenciu občanov poberajúcich dávku a príspevky podľa tohto zákona,
 - f) koordinuje činnosť orgánov a organizácií uvedených v § 30 pri zabezpečení základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi.

(2) Obec pri prenesenom výkone štátnej správy

- a) rozhoduje²⁹⁾
1. o hmotnej núdzi, zabezpečení základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi dávkou a príspevkami,
 2. o vrátení neprávom vyplatennej dávky na zabezpečenie základných životných podmienok, príspevku na zdravotnú starostlivosť, ochranného príspevku a aktivačného príspevku podľa § 12 ods. 8 a 9,
 3. o preddavkovom priznaní dávky na zabezpečenie základných životných podmienok, príspevku na zdravotnú starostlivosť a ochranného príspevku,
 4. o odňatí a zastavení výplaty dávky na zabezpečenie základných životných podmienok, príspevku

- na zdravotnú starostlivosť, ochranného príspevku a aktivačného príspevku podľa § 12 ods. 8 a 9,
- 5. o dodatočnom priznaní, zvýšení, znížení alebo doplatení dávky na zabezpečenie základných životných podmienok, príspevku na zdravotnú starostlivosť, ochranného príspevku a aktivačného príspevku podľa § 12 ods. 8 a 9,
- 6. o určení a o uvoľnení osobitného príjemcu dávky na zabezpečenie základných životných podmienok, príspevku na zdravotnú starostlivosť a ochranného príspevku,
- b) zabezpečuje základné životné podmienky podľa § 19 ods. 4 písm. a) a poskytuje príspevok na zdravotnú starostlivosť, ochranný príspevok a aktivačný príspevok podľa § 19 ods. 4 písm. b),
- c) dohliada, ako si osobitný príjemca plní povinnosti podľa tohto zákona,
- d) podáva podnet podľa § 29 ods. 4 písm. a) a b) orgánom činným v trestnom konaní na začatie konania,
- e) vykonáva poradenstvo pri zabezpečení základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi,
- f) získava podklady na rozhodovanie a sledovanie účelného využitia vyplatennej dávky na zabezpečenie základných životných podmienok, ochranného príspevku a aktivačného príspevku podľa § 12 ods. 8 a 9 priamo v prirodzenom prostredí občana v hmotnej núdzi a fyzických osôb, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú,
- g) vedie evidenciu občanov poberajúcich dávku a príspevky podľa tohto zákona,
- h) koordinuje činnosť orgánov a organizácií uvedených v § 30 pri zabezpečení základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi.

ŠTVRTÁ ČASŤ

KONANIE VO VECIACH HMOTNEJ NÚDZE

§ 25

(1) Na konanie o posúdení hmotnej núdze, zabezpečení základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi dávkou a príspevkami sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní,³⁰⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Na konanie o posúdení hmotnej núdze, zabezpečení základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi sa nevzťahujú ustanovenia § 60 až 68 zákona o správnom konaní.

(3) Konanie sa začína podaním písomnej žiadosti občana alebo na podnet orgánu, ktorý je príslušný rozhodovať o posúdení hmotnej núdze, zabezpečení základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi dávkou a príspevkami. Žiadosť musí obsahovať meno a priezvisko občana, jeho trvalý pobyt a rodné číslo. Na výzvu úradu alebo obce občan doplní ďalšie údaje o svojej osobe alebo o osobách, ktoré sa s ním spoločne posudzujú podľa § 4.

²⁹⁾ § 27 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. v znení neskorších predpisov.

³⁰⁾ Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení zákona č. 215/2002 Z. z.

(4) Nárok na dávku a príspevky vzniká právoplatným rozhodnutím úradu alebo obce o ich priznaní.

(5) Dávka a príspevky sa priznávajú a vyplácajú od začiatku mesiaca, v ktorom sa začalo konanie o ich poskytnutí.

(6) Žiadosť o posúdenie hmotnej núdze, zabezpečenie základných životných podmienok a pomoc v hmotnej núdzi sa podáva na úrade alebo v obci podľa miesta trvalého pobytu občana. Žiadosť o pomoc v hmotnej núdzi podľa § 19 ods. 4 písm. c) sa podáva v obci podľa miesta trvalého pobytu občana.

(7) Dávka a príspevky sa vyplácajú za celý kalendárny mesiac, a to aj v prípade, ak podmienky nároku boli splnené len za časť mesiaca.

(8) Úrad alebo obec vypláca dávku a príspevky občanovi v hmotnej núdzi mesačne pozadu, a to najneskôr do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom občan v hmotnej núdzi a fyzické osoby, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú, splnili podmienky nároku na dávku a príspevky.

(9) Dávka a príspevky sa nevyplácajú do cudziny a nepatria za čas, v ktorom sa občan v hmotnej núdzi alebo niektorá z fyzických osôb, ktorá sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzuje, zdržiavajú v cudzine.

(10) Právoplatné rozhodnutie o hmotnej núdzi, zabezpečení základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi dávkou a príspevkami je preskúmateľné súdom podľa osobitného predpisu.³¹⁾

§ 26

Zánik nároku na dávku a príspevky

(1) Dávku a príspevky úrad alebo obec odníme a ich výplatu zastaví, ak sa priznali neprávom alebo sa nevyužívajú na účel, na ktorý sa poskytli.

(2) Úrad alebo obec dávku a príspevky odníme a ich výplatu zastaví alebo ich zvýši, alebo zníži a vyplatí ich vo vyššej sume alebo v nižšej sume, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na vznik nároku.

(3) Nárok na výplatu dávky a príspevkov alebo ich časť v pôsobnosti úradu zaniká uplynutím troch rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o posúdení hmotnej núdze, zabezpečení základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi.

(4) Nárok na výplatu príspevkov alebo ich časť v pôsobnosti obce zaniká uplynutím troch rokov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o pomoci v hmotnej núdzi.

(5) Ak úrad alebo obec zistí, že dávku a príspevky nepriznal, vyplácal v nižšej sume alebo vyplácal vo vyššej sume, ako patrila, alebo priznal od neskoršieho dňa, ako patrili, dávku a príspevky dodatočne prizná, zvýši, zníži alebo doplatí odo dňa, od ktorého patrili.

(6) Nárok na dodatočnú výplatu dávky a príspevkov

podľa odseku 5 zaniká uplynutím troch rokov odo dňa, od ktorého dávka a príspevky alebo ich časť patrili.

§ 27

Preddavkové priznanie dávky a príspevkov

(1) Dávka a príspevky s výnimkou aktivačného príspevku podľa § 12 ods. 8 a 9 sa môžu priznať preddavkovo, ak sa začalo konanie o peňažnom príspevku za opatrovanie, poskytnutie dávky nemocenského poistenia, dávky dôchodkového poistenia alebo opakovanej štátnej sociálnej dávky, konanie o určenie otcovstva, konanie o výživnom alebo konanie o nárokoch z pracovného pomeru alebo z obdobného pracovného vzťahu, alebo zo služobného pomeru vrátane mzdových nárokov.

(2) Po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia vydaného v konaní podľa odseku 1 úrad alebo obec rozhodne o dávke a príspevkoch, pričom zohľadní výšku peňažného príspevku za opatrovanie, priznanej dávky nemocenského poistenia, dávky dôchodkového poistenia alebo opakovanej štátnej sociálnej dávky, výšku výživného, výšku mzdových nárokov alebo výšku ďalších nárokov z pracovného pomeru alebo z obdobného pracovného vzťahu, alebo zo služobného pomeru. Úrad alebo obec zároveň rozhodne o doplatení dávky a príspevkov alebo o ich vrátení.

(3) Úrad alebo obec zúčtuje dávku a príspevky s opakovanou štátnou sociálnou dávkou alebo s peňažným príspevkom za opatrovanie po vzniku nároku na opakovanú štátnu sociálnu dávku alebo na peňažný príspevok za opatrovanie, ktorých platiteľom je štát.

§ 28

Osobitný príjemca

(1) Osobitný príjemca podľa tohto zákona je obec, vo výnimočných prípadoch iná právnická osoba alebo fyzická osoba určená rozhodnutím úradu alebo obce. Na poskytovanie aktivačného príspevku podľa § 12 ods. 8 a 9 nemožno určiť osobitného príjemcu. Ak osobitný príjemca zabezpečuje dávku a príspevky vo vecnej forme, je povinný ich poskytovať za cenu obvyklú a na mieste dostupnom občanovi v hmotnej núdzi.

(2) Úrad alebo obec určí osobitného príjemcu, ak sa doterajšou výplatu dávky alebo príspevkov nedosiahol alebo zrejme nedosiahne účel, na ktorý sú dávka alebo príspevky určené, alebo ak sa na výzvu obce občan v hmotnej núdzi odmietne zúčastniť na vykonávaní menších obecných služieb. Úrad alebo obec určí osobitného príjemcu po jeho predchádzajúcom súhlase.

(3) Osobitný príjemca je povinný dávku a príspevky použiť len na prospech občana v hmotnej núdzi.

(4) Úrad alebo obec dohliada, ako si ním určený osobitný príjemca plní svoje povinnosti. Ak si osobitný príjemca neplní svoje povinnosti, úrad alebo obec určí iného osobitného príjemcu.

(5) Ak sa dávka a príspevky vyplácajú osobitnému

³¹⁾ § 244 až 250k Občianskeho súdneho poriadku.

príjemcovi, ktorým je právnická osoba, môže dávku a príspevky vyplatiť bezhotovostným prevodom úrad alebo obec zo svojho účtu na účet osobitného príjemcu.

§ 29

Povinnosti a zodpovednosť občana v hmotnej núdzi

(1) Občan v hmotnej núdzi, ktorému sa vypláca dávka a príspevky, je povinný ohlásiť úradu alebo obci písomne do ôsmich dní zmeny vo všetkých skutočnostiach rozhodujúcich na trvanie nároku na dávku a príspevky a na ich výplatu.

(2) Občan v hmotnej núdzi je povinný na výzvu úradu alebo obce preukázať skutočnosti rozhodujúce na poskytovanie dávky a príspevkov, ich výšku alebo výplatu v lehote do ôsmich dní odo dňa doručenia výzvy, ak úrad alebo obec neurčil dlhšiu lehotu. Ak občan v hmotnej núdzi nevyhoví výzve v určenej lehote, možno výplatu dávky a príspevkov zastaviť, ak bol vo výzve upozornený na tento následok. O zastavení výplaty dávky a príspevkov úrad alebo obec vydá rozhodnutie.

(3) Občan v hmotnej núdzi, ktorému sa vypláca dávka a príspevky, je povinný úradu alebo obci, ktoré vo veci konali, v lehote do ôsmich dní oznámiť výšku svojich príjmov a hodnotu majetku, ohlásiť zmeny v ich výške, ako aj zmeny v rodinných pomeroch a majetkových pomeroch, ktoré sú rozhodujúce na určenie výšky dávky a príspevkov.

(4) Občan v hmotnej núdzi je povinný vrátiť dávku a príspevky alebo ich časť zvýšené o 10 % odo dňa, od ktorého nepatrili vôbec, alebo vo výške, v akej sa vyplácali, ak

- a) nespĺnil niektorú jemu uloženú povinnosť a prijímal dávku a príspevky alebo ich časť, hoci vedel a musel z okolností predpokladať, že sa vyplácajú neprávom alebo vo vyššej sume, než patrili; v prípade podozrenia z trestného činu podvodu úrad alebo obec podá podnet orgánom činným v trestnom konaní na začatie konania,
- b) úmyselne spôsobil, že dávka a príspevky alebo ich časť sa vyplatili neprávom alebo vo vyššej sume, ako patrili; úrad alebo obec podá podnet orgánom činným v trestnom konaní na začatie konania.

(5) Ak si občan v hmotnej núdzi nespĺnil svoje povinnosti ustanovené týmto zákonom, úrad alebo obec rozhodne o zastavení príspevkov v trvaní 12 mesiacov.

(6) O povinnosti vrátiť dávku a príspevky alebo ich časť vyplatené neprávom alebo vo vyššej sume, ako patrili, rozhoduje úrad alebo obec. Sumy neprávom prijaté možno zrážať aj z bežne vyplácanej alebo neskôr priznanej dávky a príspevkov.

(7) Nárok na vrátenie dávky a príspevkov vyplatených neprávom alebo v nesprávnej výške zaniká uplynutím troch rokov odo dňa, keď úrad alebo obec túto skutočnosť zistili, najneskôr uplynutím 10 rokov odo dňa, za ktorý sa dávka a príspevky vyplatili. Tieto lehoty neplynú počas výkonu rozhodnutia alebo ak sa na úhradu preplatku vykonávajú zrážky z dávky a príspevkov.

(8) Rozhodnutia vydané podľa odsekov 6 a 7 možno

vykonať najneskôr do 10 rokov po uplynutí lehoty určenej na splnenie uloženej povinnosti.

(9) Bežne vyplácaná dávka a príspevky nepodliehajú výkonu rozhodnutia podľa osobitného predpisu.²⁷⁾

§ 30

Súčinnosť a spolupráca štátnych orgánov, samosprávy a ďalších právnických osôb a fyzických osôb

(1) Sociálna poisťovňa, zdravotné poisťovne, ústav na výkon väzby a ústav na výkon trestu odňatia slobody, zdravotnícke zariadenia, školské zariadenia, daňové úrady a ďalšie orgány štátnej správy, obce a samosprávne kraje sú povinné poskytovať súčinnosť orgánom štátnej správy a obciam pri zabezpečení základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi, vyhovieť ich žiadostiam a bezplatne im podávať oznámenia a informácie vo veciach zabezpečenia základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi. Rovnakú povinnosť majú Sociálna poisťovňa, zdravotné poisťovne, ústav na výkon väzby a ústav na výkon trestu odňatia slobody, zdravotnícke zariadenia, školské zariadenia, daňové úrady a ďalšie orgány štátnej správy k obciam, a to v rozsahu, v akom obce zabezpečujú základné životné podmienky a poskytujú pomoc v hmotnej núdzi podľa tohto zákona.

(2) V rámci zabezpečenia základných životných podmienok a pomoci hmotnej núdzi orgány štátnej správy a obce spolupracujú s občianskymi združeniami, cirkvami, náboženskými spoločnosťami a ďalšími právnickými osobami, najmä s obcami a fyzickými osobami, vo veciach zabezpečenia základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi.

§ 31

Prechod nárokov vzniknutých pri pomoci v hmotnej núdzi

(1) Nárok na dávku a príspevky sa nemôže postúpiť.

(2) Nárok na dávku a príspevky zaniká dňom smrti občana, ktorému sa vyplácali.

(3) Ak sa dávka a príspevky priznali pred smrťou občana, splatné sumy, ktoré sa nevyplatili do dňa smrti občana, sa nevyplatia.

(4) Nároky vyplývajúce zo zabezpečenia základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi sú predmetom dedičstva, ak ide o nároky úradu alebo obce vyplývajúce z § 18.

§ 32

(1) Poverený zamestnanec úradu alebo obce, ktorý plní úlohy ustanovené týmto zákonom, môže navštíviť občana s jeho súhlasom v byte a je oprávnený požadovať od všetkých zúčastnených právnických osôb uvedených v § 30 ods. 1 a fyzických osôb potrebné informácie a vysvetlenia. Právnické osoby a fyzické osoby sú povinné poskytnúť potrebné informácie.

(2) Poverený zamestnanec úradu alebo obce, ktorý plní úlohy ustanovené týmto zákonom, je povinný za-

chovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré sa dozvedel v súvislosti so svojou činnosťou, ak tento zákon neustanovuje inak. Informácie poskytuje iba v prípade, ak by ich zamlčaním hrozilo vážne nebezpečenstvo pre život alebo zdravie občanov alebo ak táto povinnosť vyplýva z osobitných predpisov.³²⁾

PIATA ČASŤ

PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 33

Prechodné ustanovenia

(1) O žiadostiach o poskytovanie dávky sociálnej pomoci, ktoré boli podané a o ktorých sa právoplatne nerozhodlo do dňa účinnosti tohto zákona, sa rozhoduje podľa tohto zákona, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Pri rozhodovaní o nároku na príspevok na bývanie za obdobie do 31. decembra 2003, ktorý bol uplatnený do 31. decembra 2003, sa postupuje podľa doterajších predpisov,³³⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

(3) Hmotná núdza, ktorá sa posudzuje podľa doterajších predpisov do 31. decembra 2003, sa považuje za hmotnú núdzu podľa tohto zákona. Dávka sociálnej pomoci sa poskytuje vo výške, v ktorej patrila pred 1. januárom 2004, najdlhšie do 29. februára 2004.

(4) Ak vznikne občanovi nárok na dávku a príspevky podľa tohto zákona, zaniká občanovi nárok na príspevok na bývanie podľa doterajších predpisov.³³⁾

(5) Občanovi, ktorému sa podľa doterajších predpisov³³⁾ vyplatil príspevok na bývanie v januári 2004 a ktorý je naďalej nájomcom bytu alebo vlastníkom bytu, alebo vlastníkom rodinného domu, vyplatí sa mu príspevok na bývanie aj za jednotlivé kalendárne mesiace roku 2004 v mesačnej výške zodpovedajúcej výške príspevku na bývanie vyplatenej v mesiaci január 2004 za mesiac december 2003.

(6) Ak si občan, ktorému sa poskytuje dávka sociálnej pomoci podľa doterajších predpisov do 29. februára 2004, podá žiadosť o posúdenie hmotnej núdze, zabezpečenie základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi, príslušný orgán rozhoduje o hmotnej núdzi podľa tohto zákona a zároveň poskytovanie dávky sociálnej pomoci podľa doterajších predpisov zastaví od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, za ktorý príslušný orgán prvýkrát priznal dávku a príspevky podľa tohto zákona. Dávka sociálnej pomoci vyplatená podľa doterajších predpisov v tom kalendárnom mesiaci, za ktorý sa prvýkrát priznali dávka a príspevky podľa tohto zákona, sa zúčtuje pri rozhodnutí o zániku hmotnej núdze podľa tohto zákona. Ak sa poskytuje dávka sociálnej pomoci podľa doterajších predpisov a občan si nepodá žiadosť o posúdenie hmotnej núdze, príslušný orgán vyzve občana, aby osvedčil skutočnosť na poskytovanie dávky a príspevkov do 29. februára 2004. Príslušný orgán po-

stupuje rovnako ako v prípade, ak si občan podá žiadosť o posúdenie hmotnej núdze.

(7) Ak príslušný orgán nepostupoval do 29. februára 2004 podľa odseku 6, rozhodne z vlastného podnetu najneskôr s účinnosťou od 1. marca 2004 o posúdení hmotnej núdze, zabezpečení základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi občana.

§ 34

Zrušovacie ustanovenia

Zrušujú sa:

1. zákon č. 300/1999 Z. z. o príspevku na bývanie,
2. nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 92/2001 Z. z., ktorým sa upravuje koeficient zaťažosti príjmu spoločne posudzovaných osôb výdavkami spojenými s bývaním a sumy minimálnych výdavkov na bývanie fyzickej osoby alebo fyzických osôb.

Čl. II

Zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení zákona č. 389/1998 Z. z., zákona č. 155/1999 Z. z., zákona č. 450/2000 Z. z., zákona č. 416/2001 Z. z., zákona č. 567/2001 Z. z., zákona č. 507/2002 Z. z., zákona č. 534/2002 Z. z., zákona č. 724/2002 Z. z. a zákona č. 453/2003 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 1 sa vypúšťajú slová „hmotnú núdzu alebo“ a slová „zabezpečiť základné životné podmienky občana v prirodzenom prostredí“.

2. Nadpis nad § 2 znie:

„Sociálna pomoc a sociálna práca“.

3. V § 2 ods. 1 písm. b) sa vypúšťajú slová „riešenie hmotnej núdze alebo“ a slová „v ktorej dôsledku si občan nemôže sám ani s pomocou rodiny zabezpečiť základné životné podmienky a“.

4. V § 2 sa vypúšťajú odseky 2 a 3.

Doterajší odsek 4 sa označuje ako odsek 2.

5. Poznámka pod čiarou k odkazu 5 sa vypúšťa.

6. V § 3 ods. 2 sa vypúšťajú slová „hmotnej núdze alebo“.

7. V § 4 ods. 1 písmeno b) znie:

„b) cudzinec,¹⁾ osoba bez štátnej príslušnosti, azylant,²⁾ odídenc,²⁾ zahraničný Slovák,³⁾ ak sa im neposkytuje pomoc podľa osobitných predpisov⁴⁾ alebo medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná,“.

8. V poznámke pod čiarou k odkazu 2 sa citácia „Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 283/1995 Z. z. o utečencoch v znení zákona č. 309/2000 Z. z.“ na-

³²⁾ § 166 až 168 Trestného zákona.

³³⁾ Zákon č. 300/1999 Z. z. o príspevku na bývanie.

hrádza citáciou „Zákon č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zme-
ne a doplnení niektorých zákonov.“.

9. V § 4 sa vypúšťa odsek 2.

Súčasne sa zrušuje označenie odseku 1.

10. V § 6 ods. 3 a 5 sa vypúšťajú slová „hmotnú nú-
dzu alebo“ v príslušnom gramatickom tvare.

11. V § 6 ods. 6 sa vypúšťa písmeno a).

Doterajšie písmená b) až d) sa označujú ako písmená
a) až c).

12. Nadpis druhej hlavy znie:

„RIEŠENIE SOCIÁLNEJ NÚDZE“.

13. § 7 a 8 vrátane nadpisu sa vypúšťajú.

14. V § 9 sa vypúšťa odsek 1.

Doterajšie odseky 2 a 3 sa označujú ako odseky 1 a 2.

15. V § 9 ods. 2 sa vypúšťa prvá veta.

16. Poznámky pod čiarou k odkazom 11 až 19 sa vy-
púšťajú.

17. Nadpis tretej hlavy znie:

„FORMY RIEŠENIA SOCIÁLNEJ NÚDZE“.

18. V § 11 sa v úvodnej vete vypúšťajú slová „hmotnej
núdze a riešenia“.

19. V § 11 sa vypúšťa písmeno d).

Doterajšie písmeno e) sa označuje ako písmeno d).

20. V § 12 ods. 1 sa vypúšťajú slová „hmotnej núdze
alebo“.

21. V § 14 ods. 1 sa vypúšťajú slová „na riešenie
hmotnej núdze alebo“.

22. V § 16 ods. 2 sa slovo „právo“ nahrádza slovom
„nárok“ a slová „tohto zákona“ sa nahrádzajú slovami
„osobitného predpisu^{29a)}“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 29a znie:
„^{29a)} Zákon č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene
a doplnení niektorých zákonov.“.

23. V § 18 ods. 1 sa vypúšťajú slová „hmotnú núdzu
alebo“.

24. V § 20 ods. 1 písm. b) druhom bode sa vypúšťajú
slová „hmotnú núdzu alebo“.

25. V § 24 ods. 1 sa vypúšťajú slová „hmotnú núdzu
alebo“.

26. V poznámke pod čiarou k odkazu 33 sa citácia
„§ 2 písm. c) zákona č. 125/1998 Z. z.“ nahrádza citá-
ciou „§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom
minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.

27. V § 30 ods. 1 písm. a) sa za slová „v hmotnej nú-
dzi“ vkladajú slová „podľa osobitného predpisu^{29a)}“.

28. V § 36 ods. 2 sa slová „uvedeným v § 2 ods. 2, ak si

uplatňujú právo na zabezpečenie základných život-
ných podmienok“ nahrádzajú slovami „ktorým sa
zabezpečujú základné životné podmienky podľa osobit-
ného predpisu^{29a)}“.

29. V § 39 ods. 1 sa slová „dávka sociálnej pomoci
a ktorý je v hmotnej núdzi z objektívnych dôvodov“ na-
hrádzajú slovami „dávka v hmotnej núdzi^{29a)}“.

30. V § 40 ods. 1 sa vypúšťajú slová „Osoba uvedená
v § 4 ods. 1 písm. b) nie je povinná platiť úhradu za za-
bezpečenie základných životných podmienok.“.

31. V § 43 sa vypúšťa odsek 2.

Doterajšie odseky 3 až 12 sa označujú ako odseky
2 až 11.

32. V § 43 ods. 5 sa nad slovo „podmienok“ umiestňu-
je odkaz 29a.

33. § 48 sa vypúšťa.

34. V poznámke pod čiarou k odkazu 36 sa citácia
„§ 2 písm. a) zákona č. 125/1998 Z. z.“ nahrádza citá-
ciou „§ 2 písm. a) zákona č. 601/2003 Z. z.“.

35. Poznámka pod čiarou k odkazu 39 sa vypúšťa.

36. V § 58 ods. 10 sa slová „podľa § 7 ods. 3“ nahrá-
dzajú slovami „zo súčtu príjmu občana a príjmov osôb,
ktorých príjmy sa spoločne posudzujú^{41aa)} tak, že sa
tento súčet vydelí počtom osôb, ktorých príjmy sa spo-
lúčne posudzujú“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 41aa znie:
„^{41aa)} § 3 zákona č. 601/2003 Z. z.“.

37. V § 58 odsek 13 znie:

„(13) Peňažný príspevok na osobnú asistenciu sa ob-
čanovi s ťažkým zdravotným postihnutím neposkytne,
ak jeho majetok a úspory presahujú 800 000 Sk. Do
hodnoty majetku sa nezapočítava majetok uvedený
v osobitnom predpise.^{41ab)} Majetok občana s ťažkým
zdravotným postihnutím sa preukazuje vyhlásením na
osobitnom tlačive a úradne osvedčeným podpisom.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 41ab znie:
„^{41ab)} § 8 zákona č. 599/2003 Z. z.“.

38. V § 68 písm. a) sa vypúšťa druhý bod.

Doterajší tretí až jedenásty bod sa označuje ako dru-
hý až desiaty bod.

39. V § 68 písm. a) štvrtom bode a piatom bode sa vy-
púšťajú slová „dávky sociálnej pomoci“ v príslušnom
gramatickom tvare.

40. V § 68 písm. a) sa vypúšťa šiesty bod.

Doterajší siedmy až desiaty bod sa označuje ako
šiesty až deviaty bod.

41. V § 68 písm. a) siedmom bode sa vypúšťajú slová
„dávky sociálnej pomoci a“.

42. V § 68 písm. a) ôsmom bode sa vypúšťajú slová
„§ 48 ods. 7,“.

43. V § 68 sa vypúšťa písmeno ab).

Doterajšie písmená ac) až ag) sa označujú ako písmená ab) až af).

44. V § 71 ods. 1 písm. a) sa vypúšťa ôsmy bod a deviaty bod.

Doterajší desiaty až dvanásty bod sa označuje ako ôsmy až desiaty bod.

45. V § 91 ods. 2 sa vypúšťajú slová „dávky sociálnej pomoci“.

46. V § 91 ods. 3 písm. b) treťom bode sa slová „v § 2 ods. 2“ nahrádzajú slovami „v § 36 ods. 2“.

47. V § 92 ods. 1 sa vypúšťajú slová „dávky sociálnej pomoci,“ a slová „o dávke sociálnej pomoci“.

48. V § 92 ods. 3 sa vypúšťajú slová „(§ 7 ods. 2)“.

49. V § 92 ods. 8 sa vypúšťajú slová „dávky sociálnej pomoci,“.

50. V § 92 sa vypúšťa odsek 10.

Doterajšie odseky 11 a 12 sa označujú ako odseky 10 a 11.

51. V § 92 ods. 11 sa vypúšťajú slová „dávky sociálnej pomoci a výška“.

52. V § 99 v nadpise sa vypúšťajú slová „na dávku sociálnej pomoci,“.

53. § 99 ods. 1 sa vypúšťajú slová „na dávku sociálnej pomoci,“ a slová „dávky sociálnej pomoci,“.

54. V § 99 ods. 2 sa slová „Dávka sociálnej pomoci, peňažný príspevok na kompenzáciu“ nahrádzajú slovami „Peňažný príspevok na kompenzáciu“ a vypúšťajú sa slová „dávky sociálnej pomoci,“.

55. V § 99 sa vypúšťa odsek 3.

Doterajšie odseky 4 až 6 sa označujú ako odseky 3 až 5.

56. V § 100 v nadpise sa vypúšťajú slová „na dávku sociálnej pomoci,“.

57. V § 100 ods. 1 v úvodnej vete sa vypúšťajú slová „dávku sociálnej pomoci,“.

58. V § 100 ods. 1 písm. a) a b) sa vypúšťajú slová „dávka sociálnej pomoci,“.

59. V § 100 ods. 2 sa vypúšťajú slová „dávku sociálnej pomoci,“.

60. V § 100 ods. 3 sa vypúšťajú slová „dávky sociálnej pomoci, na výplatu“.

61. V § 100 sa vypúšťa odsek 5.

62. § 101 sa vypúšťa.

63. V § 102 ods. 2 sa vypúšťajú slová „dávky sociálnej

pomoci alebo doterajšou výplatu“ a slová „dávka sociálnej pomoci alebo“.

64. V § 102 ods. 3 a 5 sa vypúšťajú slová „dávku sociálnej pomoci alebo“ a slová „dávka sociálnej pomoci alebo“.

65. V § 103 ods. 1 sa vypúšťajú slová „dávka sociálnej pomoci,“ a slová „na dávku sociálnej pomoci,“.

66. V § 103 ods. 2 sa vypúšťajú slová „dávky sociálnej pomoci,“.

67. V § 103 ods. 4 sa vypúšťajú slová „dávka sociálnej pomoci,“ a slová „dávky sociálnej pomoci,“.

68. V § 104 sa vypúšťajú slová „dávka sociálnej pomoci,“ slová „dávku sociálnej pomoci,“ a slová „dávky sociálnej pomoci,“.

69. V § 105 v nadpise sa vypúšťajú slová „dávka sociálnej pomoci“.

70. V § 105 sa vypúšťajú slová „dávka sociálnej pomoci,“.

71. V § 106 ods. 1 sa slová „Národný úrad práce“ nahrádzajú slovami „Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny“.

72. V § 106a ods. 1 sa vypúšťajú slová „dávok sociálnej pomoci,“.

73. V § 106a ods. 3 písm. a) sa vypúšťajú slová „v konaní o dávke sociálnej pomoci“.

74. V § 106a ods. 3 písm. b) sa vypúšťajú slová „v konaní o dávke sociálnej pomoci,“.

75. V § 108 ods. 1 sa slová „Zariadenia sociálnych služieb uvedené v § 18 ods. 2 písm. a) až l) možno zrušiť alebo ich objekty odňať ich“ nahrádzajú slovami „Zariadenie sociálnych služieb uvedené v § 18 ods. 2 možno zrušiť alebo jeho objekty odňať jeho“.

76. V § 109 sa vypúšťajú slová „na dávku sociálnej pomoci,“ a slová „dávka sociálnej pomoci,“.

Čl. III

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 98/1995 Z. z. o Liečebnom poriadku v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z., zákona č. 251/1997 Z. z., zákona č. 332/1997 Z. z., zákona č. 140/1998 Z. z., zákona č. 17/1999 Z. z., zákona č. 3/2000 Z. z., zákona č. 118/2002 Z. z., zákona č. 534/2002 Z. z., zákona č. 138/2003 Z. z. a zákona č. 256/2003 Z. z. sa mení takto:

1. V § 3a ods. 10 písm. a) šiestom bode sa za slová „osoba v stave hmotnej núdze“ vkladajú slová „od štvrtého dňa poskytovania ústavnej starostlivosti alebo

poskytovania ústavnej starostlivosti v liečebni pre dlhodobo chorých, ktorá sa preukáže rozhodnutím úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o dávke v hmotnej núdzi a príspevkoch k dávke vydaným podľa osobitného predpisu⁵⁾ (ďalej len „osoba v hmotnej núdzi“).

Poznámka pod čiarou k odkazu 5f znie:
„⁵⁾ Zákon č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“

2. V § 3a ods. 10 písm. b) sa vypúšťa štvrtý bod.

Doterajší piaty až ôsmy bod sa označuje ako štvrtý až siedmy bod.

3. V § 10 ods. 5 sa vypúšťajú slová „osoba v hmotnej núdzi⁵⁾ a“.

Čl. IV

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2004.

Rudolf Schuster v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

600

Z Á K O N

zo 6. novembra 2003

o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

§ 1

Úvodné ustanovenia

(1) Tento zákon upravuje poskytovanie prídavku na dieťa (ďalej len „prídavok“).

(2) Prídavok je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa.

§ 2

Oprávnená osoba

(1) Oprávnená osoba na uplatnenie nároku na prídavok je

- a) rodič nezaopatreného dieťaťa,
- b) osoba, ktorej je nezaopatrené dieťa zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe právoplatného rozhodnutia príslušného orgánu,¹⁾
- c) plnoleté²⁾ nezaopatrené dieťa,
 1. ak niet osoby uvedenej v písmene a),
 2. ak má upravenú vyživovaciu povinnosť od rodičov,
 3. ktoré uzavrelo manželstvo alebo
 4. ktorého manželstvo zaniklo.

(2) Ak je viac oprávnených osôb a splňajú podmienky ustanovené týmto zákonom, prídavok na to isté dieťa patrí len jednej z nich.

§ 3

Nezaopatrené dieťa

(1) Nezaopatrené dieťa podľa tohto zákona je dieťa do skončenia povinnej školskej dochádzky,³⁾ najdlhšie do dovŕšenia 25 rokov veku, ak

- a) sa sústavne pripravuje na povolanie štúdiom alebo
- b) sa nemôže sústavne pripravovať na povolanie štúdiom,

alebo vykonávať zárobkovú činnosť pre chorobu alebo úraz.

(2) Nezaopatrené dieťa podľa tohto zákona je aj dieťa, ktoré je neschopné sa sústavne pripravovať na povolanie alebo vykonávať zárobkovú činnosť pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav, najdlhšie do dovŕšenia plnoletosti.

(3) Nezaopatrené dieťa podľa tohto zákona nie je dieťa,

- a) ktorému vznikol nárok na invalidný dôchodok alebo poberá sociálny dôchodok,
- b) ktorého štúdium na vysokej škole podľa študijného programu presahuje štandardnú dĺžku⁴⁾ alebo
- c) ktoré získalo vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa.⁵⁾

(4) Zárobková činnosť podľa tohto zákona je činnosť, ktorá zakladá nárok na príjem zdaňovaný podľa osobitného predpisu.⁶⁾

§ 4

Sústavná príprava dieťaťa na povolanie

(1) Sústavná príprava dieťaťa na povolanie podľa tohto zákona je štúdium

- a) na strednej škole⁷⁾ okrem štúdia popri zamestnaní, kombinovaného štúdia a štúdia jednotlivých vyučovacích predmetov,
- b) na vysokej škole⁸⁾ okrem externého štúdia.

(2) Sústavná príprava dieťaťa na povolanie podľa tohto zákona nie je štúdium podľa odseku 1 počas výkonu základnej služby alebo náhradnej služby v ozbrojených silách,⁹⁾ alebo prípravnej služby, alebo počas trvania služobného pomeru príslušníkov ozbrojených síl a zborov.

(3) Sústavná príprava dieťaťa na povolanie podľa odseku 1 písm. a) sa začína najskôr od začiatku školského roka prvého ročníka strednej školy. Sústavná príprava dieťaťa na povolanie podľa odseku 1 písm. b) sa študentovi vysokej školy začína odo dňa zápisu na vysokoškolské štúdium prvého stupňa alebo na vysoko-

¹⁾ Napríklad § 45 zákona č. 94/1963 Zb. o rodine v znení neskorších predpisov.

²⁾ § 8 Občianskeho zákonníka.

³⁾ § 34 zákona č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon) v znení neskorších predpisov.

⁴⁾ § 51 ods. 4 písm. h), § 52 ods. 3, § 53 ods. 2 a 3 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁵⁾ § 53 zákona č. 131/2002 Z. z.

⁶⁾ § 5, § 6 ods. 1, 2 a 5 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov.

⁷⁾ Zákon č. 29/1984 Zb. v znení neskorších predpisov.

⁸⁾ Zákon č. 131/2002 Z. z.

⁹⁾ Zákon č. 320/2002 Z. z. o brannej povinnosti v znení zákona č. 512/2002 Z. z.

školské štúdium druhého stupňa a trvá do skončenia štúdia.¹⁰⁾

(4) Sústavná príprava dieťaťa na povolanie podľa tohto zákona je aj obdobie

- a) bezprostredne nadväzujúce na skončenie štúdia na strednej škole, najdlhšie do konca školského roka, v ktorom dieťa skončilo štúdium na strednej škole,
- b) od konca školského roka, v ktorom dieťa skončilo štúdium na strednej škole, do zápisu na vysokú školu vykonaného najneskôr v októbri bežného roka, v ktorom dieťa skončilo štúdium na strednej škole,
- c) po skončení posledného ročníka strednej školy do vykonania skúšky podľa osobitného predpisu,¹¹⁾ najdlhšie do konca školského roka, v ktorom malo byť štúdium skončené,¹²⁾
- d) po skončení vysokoškolského štúdia prvého stupňa, ktoré podľa študijného programu nepresiahlo štandardnú dĺžku, do zápisu na vysokoškolské štúdium druhého stupňa vykonaného najneskôr v októbri bežného roka, v ktorom dieťa skončilo vysokoškolské štúdium prvého stupňa.

(5) Sústavná príprava dieťaťa na povolanie podľa tohto zákona je aj

- a) iné štúdium alebo výučba, ak sú svojím rozsahom a úrovňou podľa rozhodnutia Ministerstva školstva Slovenskej republiky postavené na úroveň štúdia na školách uvedených v odseku 1,
- b) opakované ročníky štúdia.

(6) Sústavná príprava dieťaťa na povolanie podľa tohto zákona nie je obdobie

- a) uvedené v odseku 4 písm. a) alebo jeho časť, ak dieťa v tomto období vykonáva zárobkovú činnosť s výnimkou dohody o brigádnickej práci študentov, dohody o vykonaní práce alebo ak dieťa bolo zaradené do evidencie nezamestnaných občanov hľadajúcich zamestnanie,
- b) v ktorom sa štúdium prerušilo.

Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav dieťaťa

§ 5

(1) Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav dieťaťa je choroba a stav uvedené v prílohe osobitného predpisu,¹³⁾ ktoré podľa poznatkov lekárskej vedy trvajú viac ako dvanásť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov alebo je predpoklad, že budú trvať viac ako dvanásť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov, a vyžadujú osobitnú starostlivosť podľa tejto prílohy.

(2) Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav dieťaťa je aj choroba a stav vyžadujúce osobitnú starostlivosť podľa odseku 1, ak choroba a stav vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť.

§ 6

(1) Príslušný orgán na posudzovanie dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu dieťaťa je úrad práce, sociálnych vecí a rodiny¹⁴⁾ (ďalej len „platiteľ“) podľa miesta trvalého pobytu¹⁵⁾ alebo prechodného pobytu¹⁶⁾ oprávnenej osoby.

(2) Posudok o dlhodobu nepriaznivom zdravotnom stave dieťaťa vydá na základe písomnej žiadosti oprávnenej osoby platiteľ.

(3) Platiteľ opätovne posudzuje dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav dieťaťa podľa potreby, individuálne podľa charakteru choroby a stavu.

§ 7

Nárok na prídavok na dieťa

(1) Podmienky nároku na prídavok sú

- a) starostlivosť oprávnenej osoby o nezaopatrené dieťa, ak ide o oprávnenú osobu uvedenú v § 2 ods. 1 písm. a) a b),
- b) trvalý pobyt¹⁵⁾ alebo prechodný pobyt¹⁶⁾ oprávnenej osoby na území Slovenskej republiky,
- c) trvalý pobyt¹⁵⁾ alebo prechodný pobyt¹⁶⁾ nezaopatreného dieťaťa na území Slovenskej republiky.

(2) Nárok na prídavok nevzniká, ak sa nezaopatrenému dieťaťu poskytuje starostlivosť v zariadení¹⁷⁾ a dôvodom takejto starostlivosti je výkon ústavnej výchovy na základe právoplatného rozhodnutia súdu¹⁸⁾ alebo výkon ochrannej výchovy na základe právoplatného rozhodnutia súdu.

§ 8

Výška prídavku

(1) Výška prídavku je 500 Sk mesačne.

(2) Sumu uvedenú v odseku 1 môže k 1. septembru bežného kalendárneho roka upraviť nariadenie vlády Slovenskej republiky.

¹⁰⁾ § 65 a 66 zákona č. 131/2002 Z. z.

¹¹⁾ § 25 ods. 1 zákona č. 29/1984 Zb. v znení neskorších predpisov.

¹²⁾ § 25 ods. 3 zákona č. 29/1984 Zb. v znení neskorších predpisov.

¹³⁾ Príloha č. 2 k zákonu č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.

¹⁴⁾ Zákon č. 453/2003 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

¹⁵⁾ Zákon č. 135/1982 Zb. o hlásení a evidencii pobytu občanov v znení zákona č. 441/2001 Z. z.

§ 3 až 7 zákona č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registrii obyvateľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

¹⁶⁾ Zákon č. 48/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

¹⁷⁾ Zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov.

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 279/1993 Z. z. o školských zariadeniach v znení neskorších predpisov.

¹⁸⁾ § 45 ods. 3 zákona č. 94/1963 Zb. v znení neskorších predpisov.

§ 9

Uplatnenie nároku

Oprávnená osoba si môže uplatniť nárok na prídavok podaním písomnej žiadosti u platiteľa príslušného podľa miesta trvalého pobytu¹⁵⁾ oprávnenej osoby alebo prechodného pobytu¹⁶⁾ oprávnenej osoby okrem § 18.

Výplata prídavku

§ 10

(1) Platiteľ vyplatí prídavok oprávnenej osobe, ktorá si uplatní nárok podľa § 9 a ktorá spĺňa podmienky nároku podľa § 7.

(2) Ak oprávnená osoba nespĺňa podmienky nároku alebo ak nepreukáže rozhodujúce skutočnosti na posúdenie nároku, platiteľ vydá rozhodnutie o zamietnutí žiadosti.

§ 11

(1) Platiteľ vyplatí prídavok za celý kalendárny mesiac, aj keď podmienky nároku boli splnené len za časť kalendárneho mesiaca.

(2) Platiteľ vyplatí prídavok za kalendárny mesiac na to isté dieťa len raz.

(3) Platiteľ vypláca prídavok mesiac pozadu, a to najneskôr do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom si oprávnená osoba uplatnila nárok na prídavok a splnila podmienky nároku na prídavok.

(4) Platiteľ poukazuje prídavok podľa odseku 1 oprávnenej osobe na účet v banke alebo v pobočke zahraničnej banky,¹⁹⁾ ktorá má povolenie pôsobiť ako banka na území Slovenskej republiky, alebo na žiadosť oprávnenej osoby vypláca prídavok v hotovosti. Ak oprávnená osoba písomne požiada o zmenu spôsobu vyplácania prídavku, platiteľ je povinný žiadosti vyhovieť. Prídavok sa nevypláca do cudziny.

(5) Platiteľ rozhodne o zastavení výplaty prídavku oprávnenej osobe od kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, za ktorý sa už prídavok vyplatil, ak

- a) oprávnená osoba nespĺnila povinnosti podľa § 14 alebo
- b) z vlastného podnetu, z podnetu inej právnickej osoby, alebo z podnetu fyzickej osoby vznikol dôvod na prešetrovanie, či oprávnená osoba naďalej spĺňa podmienky nároku na prídavok a na jeho výplatu.

(6) Platiteľ obnoví výplatu prídavku od kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom oprávnená osoba preukázala, že zanikli dôvody, pre ktoré bola výplata zastavená. O obnovení výplaty prídavku platiteľ vydá rozhodnutie. Platiteľ doplatí prídavok za obdobie zastavenia jeho výplaty, ak pod-

mienky nároku na prídavok sa počas tohto obdobia splnili.

(7) Ak v priebehu kalendárneho mesiaca nastala zmena oprávnenej osoby nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia súdu o zverení dieťaťa do starostlivosti jednému z rodičov alebo nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia príslušného orgánu o zverení dieťaťa inej fyzickej osobe do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov, prídavok platiteľ vyplatí tej oprávnenej osobe, ktorá má dieťa v starostlivosti aspoň posledný deň kalendárneho mesiaca, za ktorý prídavok patrí, uplatní si nárok podľa § 9 a spĺňa podmienky podľa § 7.

(8) Ak v priebehu vyplácania prídavku na dieťa nastane zmena trvalého pobytu¹⁵⁾ alebo prechodného pobytu¹⁶⁾ oprávnenej osoby, prídavok na dieťa vyplatí platiteľ príslušný podľa miesta nového trvalého pobytu alebo prechodného pobytu oprávnenej osoby najskôr v kalendárnom mesiaci, nasledujúcom po kalendárnom mesiaci, v ktorom bola zmena trvalého pobytu alebo prechodného pobytu oznámená platiteľovi.

(9) Ak oprávnená osoba po uplatnení nároku na prídavok zomrela a podmienky nároku na prídavok ku dňu jej smrti boli splnené, platiteľ vyplatí prídavok ďalšej oprávnenej osobe alebo obci, v ktorej má nezaopatrené dieťa trvalý pobyt¹⁵⁾ alebo prechodný pobyt.¹⁶⁾

§ 12

(1) Ak oprávnená osoba nevyužíva prídavok v súlade s § 1 ods. 2, platiteľ z vlastného podnetu, z podnetu inej právnickej osoby alebo z podnetu fyzickej osoby vydá rozhodnutie o zastavení výplaty prídavku oprávnenej osobe a o poukazovaní prídavku

- a) ďalšej oprávnenej osobe,
- b) obci, v ktorej má nezaopatrené dieťa trvalý pobyt¹⁵⁾ alebo prechodný pobyt,¹⁶⁾ alebo
- c) zariadeniu sociálnych služieb, v ktorom je nezaopatrené dieťa umiestnené.

(2) Platiteľ vydá rozhodnutie podľa odseku 1 písm. b) aj v prípade, ak z písomnej informácie o školskej dochádzke poskytovanej školou vyplynie, že dieťa zanedbáva plnenie povinnej školskej dochádzky.

(3) Ak v priebehu poukazovania prídavku obci podľa odseku 1 písm. b) nastane zmena trvalého pobytu¹⁵⁾ alebo prechodného pobytu¹⁶⁾ nezaopatreného dieťaťa, platiteľ príslušný podľa miesta trvalého pobytu oprávnenej osoby alebo prechodného pobytu oprávnenej osoby vydá rozhodnutie o zastavení poukazovania prídavku obci, kde malo nezaopatrené dieťa trvalý pobyt alebo prechodný pobyt a o poukazovaní prídavku obci, kde má nezaopatrené dieťa trvalý pobyt alebo prechodný pobyt.

(4) Ak zaniknú dôvody na zastavenie výplaty podľa odsekov 1 a 2, platiteľ z vlastného podnetu alebo z podnetu inej právnickej osoby alebo z podnetu fyzickej osoby vydá rozhodnutie o obnovení výplaty prídavku oprávnenej osobe. Výplata prídavku sa obnoví spravid-

¹⁹⁾ Zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

la najskôr po uplynutí troch po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov od zastavenia výplaty prídavku.

(5) Ak sa prídavok vypláca ďalšej oprávnenej osobe, obci alebo zariadeniu sociálnych služieb, ustanovenia o povinnostiach oprávnenej osoby sa primerane vzťahujú aj na ďalšiu oprávnenú osobu, na obec a na zariadenie sociálnych služieb.

(6) Ak sa prídavok poukazuje obci podľa odseku 1 písm. b), môže obec poveriť účelným využitím prídavku právnickú osobu podľa osobitného predpisu²⁰⁾ po ich vzájomnej písomnej dohode.

§ 13

Odňatie a vrátenie prídavku

(1) Ak oprávnená osoba už nespĺňa podmienky nároku na prídavok alebo ak platiteľ vyplácal prídavok oprávnenej osobe neprávom, platiteľ rozhodne o odňatí prídavku.

(2) Ak platiteľ vyplácal prídavok neprávom, prídavok odníme od kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, za ktorý prídavok neprávom vyplatil.

(3) Ak platiteľ prídavok nevyplácal, hoci oprávnená osoba splnila podmienky podľa tohto zákona, platiteľ prídavok vyplatí za čas, za ktorý ho nevyplácal.

(4) Nárok na vyplatenie prídavku podľa odseku 3 zaniká uplynutím jedného roka od kalendárneho mesiaca, za ktorý mal platiteľ vyplatiť prídavok.

(5) Ak oprávnená osoba svojím konaním spôsobila, že platiteľ jej prídavok vyplatil neprávom, je povinná vrátiť prídavok. Nárok na vrátenie prídavku vyplateného neprávom zaniká uplynutím jedného roka odo dňa, keď platiteľ zistil túto skutočnosť, najneskôr uplynutím troch rokov odo dňa poslednej neoprávnenej výplaty prídavku.

(6) Ak je oprávnená osoba povinná na základe vykonateľného rozhodnutia vrátiť neprávom prijatý prídavok, môže sa zraziť aj z bežne vyplácaného alebo neskôr priznaného prídavku alebo zo mzdy, platu, alebo inej odmeny za prácu, alebo z náhrad z týchto plnení a z odmien za pracovnú pohotovosť, z dôchodkových dávok alebo z dávok výsluhového zabezpečenia. Sumy, ktoré nemožno postihnúť výkonom rozhodnutia a ktoré sa nesmú povinnému zraziť zo mzdy pri výkone rozhodnutia, ustanovuje osobitný predpis.²¹⁾

(7) Prídavok nemožno postihnúť výkonom rozhodnutia podľa osobitného predpisu.²²⁾

§ 14

Povinnosti oprávnenej osoby

Oprávnená osoba, ktorá si uplatňuje nárok na prídavok, je povinná

- preukázať rozhodujúce skutočnosti, ktoré majú vplyv na vznik nároku na prídavok a na jeho výplatu,
- do ôsmich dní písomne oznámiť zmeny v rozhodujúcich skutočnostiach, ktoré majú vplyv na nárok na prídavok a na jeho výplatu.

§ 15

Zánik nároku

Nárok na prídavok za kalendárny mesiac zaniká uplynutím jedného roka od posledného dňa v mesiaci, za ktorý prídavok patril.

Spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia

§ 16

(1) Na konanie podľa tohto zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu podľa § 11 ods. 5 a 6, § 12 ods. 1 až 4 a § 13 ods. 1 nemá odkladný účinok.

§ 17

Orgány štátnej správy, obce, zdravotnícke zariadenia, školy a školské zariadenia a ďalšie právnické osoby a fyzické osoby, ktoré plnia úlohy pri poskytovaní prídavku alebo sú vecne príslušné na poskytovanie údajov súvisiacich s touto štátnou sociálnou dávkou, sú povinné spolupracovať s platiteľom a na jeho žiadosť poskytovať informácie a oznámenia vo veci nároku na prídavok a jeho výplatu v rozsahu svojej pôsobnosti.

§ 18

(1) Štát poskytuje finančné prostriedky na úhradu nákladov na prídavok na dieťa a na príspevok k prídavku na dieťa za december 2003, ktorý sa vyplatí v januári 2004, na osobitný účet Sociálnej poisťovne.

(2) Zamestnávateľ, ktorý do 31. decembra 2003 vyplácal oprávnenej osobe prídavok, preskúma podmienky nároku oprávnenej osoby na prídavok a na jeho výplatu podľa tohto zákona.

(3) Ak oprávnená osoba spĺňa podmienky nároku na

²⁰⁾ Zákon č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení zákona č. 35/2002 Z. z. Zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností v znení zákona č. 394/2000 Z. z.

²¹⁾ § 276 až 302 Občianskeho súdneho poriadku.

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 89/1997 Z. z. o rozsahu zrážok zo mzdy povinného pri nútenom výkone rozhodnutia.

²²⁾ § 317 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

§ 78 ods. 5 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení zákona č. 527/2003 Z. z.

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.

prídavok a na jeho výplatu podľa tohto zákona, zamestnávateľ naďalej vypláca prídavok podľa § 8 ods. 1 za obdobie od 1. januára 2004 do 31. marca 2004.

(4) Ak oprávnená osoba nespĺňa podmienky nároku na prídavok podľa tohto zákona, zamestnávateľ postúpi jej spisovú dokumentáciu platiteľovi príslušnému podľa miesta trvalého pobytu¹⁵⁾ oprávnenej osoby alebo prechodného pobytu¹⁶⁾ oprávnenej osoby.

(5) Štát poskytuje finančné prostriedky na úhradu nákladov na prídavok, ktorý vypláca zamestnávateľ za obdobie od 1. januára 2004 do 31. marca 2004, na osobitný účet Sociálnej poisťovne.

(6) Finančné prostriedky na prídavok podľa odsekov 1 a 5 sa poukazujú prostredníctvom rozpočtových výdavkov kapitoly štátneho rozpočtu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

(7) Zamestnávateľ v období podľa odseku 3 oznámi Sociálnej poisťovni najneskôr posledný deň v mesiaci, za ktorý sa prídavok vypláca, počet detí, na ktoré vznikol oprávneným osobám nárok na prídavok a celkovú sumu potrebnú na výplatu prídavku. Zamestnávateľ oznámi Sociálnej poisťovni údaje uvedené v prvej vete na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou.

(8) Sociálna poisťovňa na základe oznámenia podľa odseku 7 poukáže zamestnávateľovi finančné prostriedky na prídavok do ôsmich pracovných dní od doručenia tohto oznámenia.

§ 19

(1) Prídavok sa poskytne odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona oprávnenej osobe, ktorá si uplatnila nárok na prídavok podľa § 9 a ktorá splnila podmienky nároku podľa § 7, prvý raz vo februári 2004 za január 2004.

(2) Ak sa uplatňuje nárok na prídavok na dieťa a na príspevok k prídavku na dieťa za obdobie pred 1. januárom 2004, posudzuje sa tento nárok podľa právneho predpisu účinného v období, za ktoré sa uplatňuje. Vecne príslušný orgán na poskytnutie prídavku na dieťa a na poskytovanie príspevku k prídavku na dieťa je platiteľ podľa miesta trvalého pobytu¹⁵⁾ alebo prechodného pobytu¹⁶⁾ oprávnenej osoby.

(3) Právoplatné rozhodnutie o dlhodobu nepriaznivom zdravotnom stave dieťaťa vydané podľa právnych predpisov účinných do 31. decembra 2003 sa považuje za posudok podľa tohto zákona, najdlhšie do 31. decembra 2004.

(4) Žiadosti o vydanie rozhodnutia o dlhodobu nepriaznivom zdravotnom stave dieťaťa, ktoré boli podané a o ktorých okresný úrad právoplatne nerozhodol do 31. decembra 2003, posúdi platiteľ podľa tohto zákona.

(5) Sústavná príprava dieťaťa na povolanie je aj obdobie po skončení posledného ročníka vysokej školy do vykonania štátnej skúšky, najdlhšie do konca školského roka, v ktorom malo byť štúdium skončené.²³⁾

§ 20

Zrušuje sa zákon č. 281/2002 Z. z. o prídavku na dieťa a o príspevku k prídavku na dieťa v znení zákona č. 658/2002 Z. z. a zákona č. 220/2003 Z. z.

Čl. II

Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 73 ods. 1 sa vypúšťajú slová „a nevykonáva zárobkovú činnosť“.

2. V § 131 odsek 2 znie:

„(2) Sadzba poistného na starobné poistenie zamestnanca sa znižuje o 0,5 % na každé nezaopatrované dieťa (§ 9), o ktoré sa stará rodič alebo osvojiteľ nezaopatrovaného dieťaťa. Ak sa o to isté nezaopatrované dieťa súčasne starajú obidvaja rodičia alebo osvojitelia nezaopatrovaného dieťaťa, sadzba poistného na starobné poistenie sa znižuje jednému rodičovi alebo jednému osvojiteľovi nezaopatrovaného dieťaťa.“

3. V § 138 sa za odsek 19 vkladá nový odsek 20, ktorý znie:

„(20) Vymeriavací základ štátu, z ktorého platí poistné na starobné poistenie a invalidné poistenie za fyzickú osobu, ktorá sa osobne a celodenne stará o dieťa do šiestich rokov jeho veku, okrem dieťaťa s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom, je mesačne

a) v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka 60 % jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom platí poistné na starobné poistenie a na invalidné poistenie,

b) v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka 60 % jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý

²³⁾ § 109 zákona č. 131/2002 Z. z.

predchádza kalendárnemu roku, v ktorom platí poistné na starobné poistenie a na invalidné poistenie.“.

Doterajšie odseky 20 až 23 sa označujú ako odseky 21 až 24.

Čl. III

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2004.

Rudolf Schuster v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

601

Z Á K O N

z 28. októbra 2003

o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

§ 1

Predmet úpravy

Tento zákon ustanovuje životné minimum ako spoločensky uznanú minimálnu hranicu príjmov fyzickej osoby, pod ktorou nastáva stav jej hmotnej núdze.

§ 2

Sumy životného minima

Za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm

- a) 4 210 Sk mesačne, ak ide o jednu plnoletú¹⁾ fyzickú osobu,
- b) 2 940 Sk mesačne, ak ide o ďalšiu spoločne posudzovanú plnoletú fyzickú osobu,
- c) 1 910 Sk mesačne, ak ide
 - 1. o zaopatrené neplnoleté dieťa,
 - 2. o nezaopatrené dieťa.²⁾

§ 3

Započítavanie príjmov

Na zistenie príjmu fyzickej osoby na účely určenia súm životného minima sa započítavajú

- a) u posudzovanej fyzickej osoby jej príjem a príjem jej manžela,
- b) u rodičov s nezaopatreným dieťaťom²⁾ príjmy týchto rodičov a príjem nezaopatreného dieťaťa žijúceho s nimi v domácnosti.³⁾

- c) u rodičov, ktorí sú sami nezaopatrené deti, ich príjmy a príjmy, ktoré na ne poberá iná fyzická osoba,
- d) u nezaopatreného dieťaťa jeho príjem a príjem jeho rodičov, ak s ním žijú v domácnosti;³⁾ ak toto dieťa žije v domácnosti len s jedným rodičom, s inou fyzickou osobou alebo samostatne, príjem dieťaťa, príjem rodiča a príjem, ktorý na dieťa poberá iná fyzická osoba,
- e) u zaopatreného neplnoletého dieťaťa jeho príjem.

§ 4

Príjmy

(1) Za príjem sa na účely určenia súm životného minima považujú

- a) príjmy fyzických osôb, ktoré sú predmetom dane z príjmu podľa osobitného predpisu⁴⁾ po odpočítaní
 - 1. poistného na povinné zdravotné poistenie,
 - 2. poistného na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie, poistného na invalidné poistenie a poistného na poistenie v nezamestnanosti,
 - 3. preddavku na daň alebo dane z príjmov fyzických osôb,⁴⁾
 - 4. ďalších výdavkov vynaložených na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov fyzických osôb podľa osobitného predpisu,⁴⁾
- b) príjmy oslobodené od dane z príjmov fyzických osôb podľa osobitného predpisu⁴⁾ okrem prijatých náhrad škôd, náhrad nemajetkovej ujmy, plnenia z poistenia majetku a plnenia z poistenia zodpovednosti za škodu okrem platieb prijatých ako náhrada za stratu zdaniteľného príjmu,
- c) sumy vreckového pri zahraničných pracovných cestách do výšky 40 % nároku na stravné ustanovené osobitným predpisom,⁵⁾
- d) náhrady niektorých výdavkov zamestnancov do výšky ustanovenej osobitným predpisom,⁶⁾
- e) ďalšie príjmy fyzických osôb podľa osobitných predpisov⁷⁾ po odpočítaní dane z prevodu a prechodu nehnuteľností.⁸⁾

¹⁾ § 8 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

²⁾ § 3 zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.

³⁾ § 115 Občianskeho zákonníka.

⁴⁾ Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov.

⁵⁾ § 13 a 14 zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách.

⁶⁾ Zákon č. 283/2002 Z. z.

⁷⁾ § 460 až 487 a § 628 až 630 Občianskeho zákonníka.

Zákon č. 403/1990 Zb. o zmiernení následkov niektorých majetkových krívd v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov.

⁸⁾ Zákon Slovenskej národnej rady č. 318/1992 Zb. o dani z dedičstva, dani z darovania a dani z prevodu a prechodu nehnuteľností v znení neskorších predpisov.

(2) V prípade straty⁹⁾ sa zohľadňuje len strata, ktorá vznikla v kalendárnom roku, za ktorý sa príjem zisťuje.

(3) Za príjem na účely určenia súm životného minima sa nepovažujú

- a) jednorazové štátne sociálne dávky poskytnuté podľa osobitných predpisov,¹⁰⁾
- b) peňažné príspevky občanov s ťažkým zdravotným postihnutím na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ich ťažkého zdravotného postihnutia okrem príspevku za opatrovanie,
- c) zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť,
- d) jednorazová dávka v hmotnej núdzi,¹¹⁾
- e) štipendiá.

§ 5

Úprava súm životného minima

(1) Sumy uvedené v § 2 sa upravujú vždy k 1. júlu bežného kalendárneho roka.

(2) Úprava súm životného minima sa vykoná tak, že sumy uvedené v § 2

- a) sa vynásobia koeficientom rastu čistých peňažných príjmov na osobu zisteným Štatistickým úradom Slovenskej republiky, ak koeficient rastu čistých peňažných príjmov na osobu za obdobie I. štvrťroka bežného kalendárneho roka v porovnaní s I. štvrťrokom predchádzajúceho kalendárneho roka je nižší ako koeficient rastu životných nákladov nízkopříjmových domácností za rozhodujúce obdobie zistený Štatistickým úradom Slovenskej republiky, alebo
- b) sa vynásobia koeficientom rastu životných nákladov nízkopříjmových domácností zisteným Štatistickým úradom Slovenskej republiky, ak koeficient rastu životných nákladov nízkopříjmových domácností za rozhodujúce obdobie je nižší ako koeficient rastu čistých peňažných príjmov na osobu zistený Štatistickým úradom Slovenskej republiky za obdobie I. štvrťroka bežného kalendárneho roka v porovnaní s I. štvrťrokom predchádzajúceho kalendárneho roka.

(3) Sumy podľa odseku 2 sa zaokrúhľujú na desaťkoviny nahor.

(4) Nízkopříjmové domácnosti podľa tohto zákona sú tie domácnosti, ktorých príjmy neprevyšujú hornú hranicu príjmu prvých 20 % všetkých domácností zoradených vzostupne podľa dosahovanej výšky čistého peňažného príjmu na osobu.

(5) Rozhodujúce obdobie, za ktoré sa zisťuje rast životných nákladov nízkopříjmových domácností, je obdobie od apríla predchádzajúceho kalendárneho roka do apríla bežného kalendárneho roka.

(6) Sumy životného minima upravené podľa odseku 2

ustanoví opatrenie, ktoré vydá Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky podľa údajov zistených Štatistickým úradom Slovenskej republiky a vyhlási jeho úplné znenie uverejnením v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

§ 6

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa zákon č. 125/1998 Z. z. o životnom minime a o ustanovení súm na účely štátnych sociálnych dávok v znení zákona č. 439/2000 Z. z., zákona č. 724/2002 Z. z. a zákona č. 341/2003 Z. z.

Čl. II

Zákon č. 235/1998 Z. z. o príspevku pri narodení dieťaťa, o príspevku rodičom, ktorým sa súčasne narodili tri deti alebo viac detí alebo ktorým sa v priebehu dvoch rokov opakovane narodili dvojčatá a ktorým sa menia ďalšie zákony v znení zákona č. 453/2003 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 4 odsek 1 znie:

„(1) Príspevok na jedno dieťa je 4 000 Sk.“.

2. Poznámka pod čiarou k odkazu 5 sa vypúšťa.

3. V § 4 odsek 3 znie:

„(3) Sumu podľa odseku 1 môže k 1. septembru kalendárneho roka zvýšiť nariadenie vlády Slovenskej republiky.“.

4. § 7 vrátane nadpisu znie:

„§ 7

Výška príspevku rodičom

(1) Príspevok rodičom na jedno dieťa je

- a) 2 160 Sk pre dieťa do 6 rokov veku,
- b) 2 660 Sk pre dieťa od 6 do 15 rokov veku,
- c) 2 840 Sk pre dieťa vo veku 15 rokov.

(2) Sumy podľa odseku 1 môže k 1. septembru kalendárneho roka zvýšiť nariadenie vlády Slovenskej republiky.“.

5. Poznámka pod čiarou k odkazu 9 sa vypúšťa.

6. Poznámka pod čiarou k odkazu 12 znie:

„¹²⁾ § 12 ods. 1 písm. b) zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.“.

7. § 15 sa dopĺňa odsekom 6, ktorý znie:

„(6) Ak sa dieťa narodilo pred 1. januárom 2004, posudzuje sa nárok na príspevok a na jeho výšku podľa právneho predpisu účinného v čase narodenia dieťaťa.“.

⁹⁾ § 30 zákona č. 595/2003 Z. z.

¹⁰⁾ Napríklad zákon č. 235/1998 Z. z. o príspevku pri narodení dieťaťa, o príspevku rodičom, ktorým sa súčasne narodili tri deti alebo viac detí alebo ktorým sa v priebehu dvoch rokov opakovane narodili dvojčatá a ktorým sa menia ďalšie zákony v znení zákona č. 453/2003 Z. z., zákon č. 238/1998 Z. z. o príspevku na pohreb v znení zákona č. 453/2003 Z. z., § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 265/1998 Z. z. o pestúnskej starostlivosti a o príspevkoch pestúnskej starostlivosti v znení zákona č. 453/2003 Z. z., § 2 ods. 3 zákona č. 280/2002 Z. z. o rodičovskom príspevku v znení zákona č. 643/2002 Z. z.

¹¹⁾ § 15 zákona č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

To platí aj v konaní o poskytnutí príspevku, ktoré nebolo skončené do 31. decembra 2003.“.

Čl. III

Zákon č. 236/1998 Z. z. o zaopatrovacom príspevku sa mení a dopĺňa takto:

1. Poznámka pod čiarou k odkazu 1 znie: „¹⁾ § 10 až 17 zákona č. 320/2002 Z. z. o brannej povinnosti.“.
2. Poznámka pod čiarou k odkazu 3 znie: „³⁾ § 3 zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.“.
3. V § 2 ods. 1 písm. b) v prvom bode sa slová „dlhodobou ťažkou zdravotne postihnuté dieťa vyžadujúce mimoriadnu starostlivosť alebo osobitne náročnú mimoriadnu starostlivosť“ nahrádzajú slovami „dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom^{3a)}“.
- Poznámka pod čiarou k odkazu 3a znie: „^{3a)} § 5 zákona č. 600/2003 Z. z.“.
4. Poznámka pod čiarou k odkazu 7 znie: „⁷⁾ § 4 zákona č. 600/2003 Z. z.“.
5. V § 3 ods. 2 písmená a) a b) znejú: „a) služobný orgán preruší vojakovi výkon základnej služby alebo náhradnej služby,⁹⁾ alebo b) vojak nahrádza výkon základnej služby, alebo náhradnej služby, ktorý zmeškal z dôvodov ustanovených v osobitnom predpise.⁹⁾“.
- Poznámka pod čiarou k odkazu 9 znie: „⁹⁾ § 16 a 19 zákona č. 320/2002 Z. z.“.
6. V § 4 odsek 1 znie: „(1) Zaopatrovací príspevok oprávnenej osoby podľa § 2 ods. 1 písm. a) je 800 Sk. Zaopatrovací príspevok oprávnenej osoby podľa § 2 ods. 1 písm. b) a c) je 1 050 Sk.“.
7. V § 4 odsek 4 znie: „(4) Sumy podľa odseku 1 môže k 1. septembru kalendárneho roka zvýšiť nariadenie vlády Slovenskej republiky.“.
8. Poznámky pod čiarou k odkazom 10 a 11 sa vypúšťajú.
9. § 15 sa dopĺňa odsekom 6, ktorý znie: „(6) Zaopatrovací príspevok oprávnenej osoby podľa § 2 ods. 1 písm. a) vo výške 800 Sk sa prvýkrát vyplatí vo februári 2004 za január 2004.“.

Čl. IV

Zákon č. 238/1998 Z. z. o príspevku na pohreb v znení zákona č. 453/2003 Z. z. sa mení takto:

1. V § 3 ods. 1 písm. b) a c) sa slovo „dlhodobý“ nahrádza slovom „prechodný“.
2. V poznámke pod čiarou k odkazu 1 sa citácia „Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 73/1995 Z. z. o pobyte cudzincov na území Slovenskej republiky v znení zákona č. 70/1997 Z. z.“ nahrádza citáciou „Zákon č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.“ a citácia „Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 283/1995 Z. z. o utečencoch.“ sa nahrádza

citáciou „Zákon č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.

3. § 4 vrátane nadpisu znie:

„§ 4

Výška príspevku

- (1) Výška príspevku je 2 100 Sk.
- (2) Sumu podľa odseku 1 môže k 1. septembru kalendárneho roka zvýšiť nariadenie vlády Slovenskej republiky.“.
4. Poznámka pod čiarou k odkazu 2 sa vypúšťa.
5. V § 5 sa slovo „dlhodobého“ nahrádza slovom „prechodného“.
6. Nadpis pod § 9 znie: „Vrátenie príspevku“.
7. V § 9 sa vypúšťa odsek 1 a súčasne sa zrušuje označenie odseku 2.

Čl. V

Zákon č. 265/1998 Z. z. o pestúnskej starostlivosti a o príspevkoch pestúnskej starostlivosti v znení zákona č. 453/2003 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. Poznámka pod čiarou k odkazu 4 znie: „⁴⁾ § 43 ods. 2 zákona č. 94/1963 Zb. v znení neskorších predpisov.“.
2. § 13 vrátane nadpisu znie:

„§ 13

Výška jednorazového príspevku

- (1) Jednorazový príspevok pri zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti je
 - a) 5 400 Sk pre dieťa do 6 rokov veku,
 - b) 6 640 Sk pre dieťa od 6 do 15 rokov veku,
 - c) 7 080 Sk pre dieťa od 15 rokov veku.
- (2) Jednorazový príspevok pri zániku pestúnskej starostlivosti dosiahnutím plnoletosti dieťaťa je 7 080 Sk.
- (3) Sumy podľa odsekov 1 a 2 môže k 1. septembru kalendárneho roka zvýšiť nariadenie vlády Slovenskej republiky.“.
3. V § 14 ods. 1 v prvej vete sa nad slovo „dieťa“ umiestňuje odkaz 8.

Poznámka pod čiarou k odkazu 8 znie: „⁸⁾ § 3 zákona č. 600/2003 Z. z. prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.“.

4. Poznámky pod čiarou k odkazom 6 a 7 sa vypúšťajú.
5. V § 15 odsek 1 znie: „(1) Opakovaný príspevok je
 - a) 2 160 Sk pre dieťa do 6 rokov veku,
 - b) 2 660 Sk pre dieťa od 6 do 15 rokov veku,
 - c) 2 840 Sk pre dieťa od 15 rokov veku.“.
6. V § 15 odsek 3 znie: „(3) Sumy podľa odseku 1 môže k 1. septembru ka-

lendárneho roka zvýšiť nariadenie vlády Slovenskej republiky.“.

7. § 17 vrátane nadpisu znie:

„§ 17

Výška odmeny pestúna

(1) Odmena pestúna za každé zverené dieťa do pestúnskej starostlivosti je 1 320 Sk.

(2) Sumu podľa odseku 1 môže k 1. septembru kalendárneho roka zvýšiť nariadenie vlády Slovenskej republiky.“.

8. Poznámka pod čiarou k odkazu 9 sa vypúšťa.

9. V § 18 ods. 1 sa vypúšťa slovo „jej“ a za slovo „pobytu“ sa vkladá slovo „pestúna“.

10. V § 24 ods. 1 sa na konci bodka nahrádza bodkočiarkou a pripájajú sa tieto slová: „to neplatí, ak opatrovník bol dieťaťu ustanovený len z dôvodu, že ani jeden z rodičov dieťaťa nie je plnoletý.“.

11. § 30 sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:

„(3) Nárok na príspevky opatrovníkovi, ktorý bol dieťaťu ustanovený len z dôvodu, že ani jeden z rodičov dieťaťa nie je plnoletý, zaniká 1. januára 2004. To platí aj v konaní o poskytnutí príspevkov, ktoré nebolo skončené do 31. decembra 2003.“.

Čl. VI

Zákon č. 280/2002 Z. z. o rodičovskom príspevku v znení zákona č. 643/2002 Z. z. a zákona č. 453/2003 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 5 ods. 1 sa na konci pripájajú tieto vety: „Žiadosť o rodičovský príspevok musí obsahovať osobné údaje, a to meno, priezvisko, dátum narodenia, adresu pobytu, rodné číslo rodiča a dieťaťa. Platiteľ osobné údaje rodiča a dieťaťa môže spracovávať a sprístupňovať len na účel rodičovského príspevku.“.

2. § 10 znie:

„§ 10

Orgány štátnej správy, obce, zdravotnícke zariadenia, školské zariadenia a ďalšie právnické osoby a fyzické osoby, ktoré sú vecne príslušné na poskytovanie údajov súvisiacich s rodičovským príspevkom, sú povinné spolupracovať s platiteľom; na účely kontroly trvania podmienok nároku na rodičovský príspevok, na jeho výšku a výplatu sú na žiadosť platiteľa povinné oznamovať osobné údaje uvedené v § 5 ods. 1 druhej vete o rodičovi a dieťati, ďalšie osobné údaje o zárobkovej činnosti rodiča podľa § 4 ods. 4 a o osobnej a riadnej starostlivosti o dieťa podľa § 3 ods. 2 a 3.“.

Čl. VII

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2004.

Rudolf Schuster v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

602

Z Á K O N

z 3. decembra 2003,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 202/1995 Z. z. Devízový zákon a zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 202/1995 Z. z. Devízový zákon a zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, v znení zákona č. 45/1998 Z. z., zákona č. 200/1998 Z. z., zákona č. 388/1999 Z. z., zákona č. 367/2000 Z. z., zákona č. 442/2000 Z. z. a zákona č. 456/2002 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 1 sa vypúšťa písmeno c).

Doterajšie písmeno d) sa označuje ako písmeno c).

2. V § 2 písm. d) sa za slovami „v cudzej mene“ vypúšťa čiarka a slová „od zlata“.

3. V § 2 písm. e) sa za slovami „v cudzej mene“ vypúšťa čiarka a slovo „zlato“.

4. Poznámky pod čiarou k odkazom 1, 2, 3, 4 a 4a znejú:

¹⁾ § 2 ods. 3 a 4 Obchodného zákonníka.

²⁾ Zákon č. 135/1982 Zb. o hlásení a evidencii pobytu občanov v znení zákona č. 441/2001 Z. z.

Zákon č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

³⁾ § 2 ods. 5 a 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁴⁾ § 2 ods. 1 a § 10 ods. 1 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch).

^{4a)} § 2 ods. 2 písm. a) až k) a r) zákona č. 566/2001 Z. z.“.

5. V § 2 sa vypúšťa písmeno ch).

6. V § 2 písmeno j) znie:

„j) obchodmi s devízovými hodnotami poskytovanie služieb tretím osobám v rámci podnikania,⁹⁾ ktorých predmetom je nákup alebo predaj devízových hodnôt vykonaný na vlastný účet alebo cudzí účet v hotovosti alebo bezhotovostne, sprostredkovanie alebo iné obstaranie takéhoto nákupu alebo predaja vrátane prijímania a odovzdávania pokynov na jeho vykonanie alebo zabezpečenie; za obchod s devízovými hodnotami sa považuje aj ich zámena; splácanie finančného úveru v inej mene, než bol poskytnutý ale-

bo prijatý, nie je zámenou devízových hodnôt, ak takéto splácanie bolo dohodnuté v písomnej zmluve o tomto finančnom úvere uzavretej pred jeho poskytnutím.“.

7. V § 2 písmená l), m) a n) znejú:

„l) bezhotovostnými obchodmi s peňažnými prostriedkami vykonávanie obchodov s devízovými hodnotami, ktorých predmetom je nákup alebo predaj peňažných prostriedkov v jednej mene za peňažné prostriedky v inej mene vykonávaný na vlastný účet alebo na cudzí účet bezhotovostným prevodom, prípadne sprostredkovanie alebo iné obstaranie takéhoto nákupu alebo predaja vrátane prijímania a odovzdávania pokynov na jeho vykonanie alebo zabezpečenie,

m) zmenárenskou činnosťou vykonávanie obchodov s devízovými hodnotami, ktorých predmetom je nákup peňažných prostriedkov v cudzej mene za slovenskú menu v hotovosti alebo predaj peňažných prostriedkov v cudzej mene za slovenskú menu v hotovosti,

n) devízovými peňažnými službami poskytovanie služieb tretím osobám v rámci podnikania,⁹⁾ ktorých predmetom je vykonávanie alebo sprostredkovanie cezhraničných prevodov peňažných prostriedkov v hotovosti v slovenskej mene alebo v cudzej mene, prípadne prevádzkovanie obchodných zastúpení na vykonávanie alebo sprostredkovanie takýchto cezhraničných prevodov.“.

8. Poznámky pod čiarou k odkazom 8, 10 a 11 znejú:

⁸⁾ Zákon č. 483/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.

¹⁰⁾ § 2 ods. 2 a § 7 a 8 zákona č. 483/2001 Z. z.

¹¹⁾ § 10 ods. 1 a 2 písm. a) a § 50 až 56 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.“.

9. V § 2 písm. o) prvom bode sa slová „platobný styk so zahraničím v rozsahu ustanovenom v povolení pôsobiť ako banka“ nahrádzajú slovami „uskutočňovať cezhraničné prevody peňažných prostriedkov v rozsahu určenom v bankovom povolení“.

10. V § 2 písm. o) druhom bode sa za slovo „poskytovanie“ vkladá slovo „devízových“.

11. V § 2 písm. o) sa vypúšťa tretí bod.

12. Poznámka pod čiarou k odkazu 13 znie:

„¹³⁾ Napríklad § 27 až 40a zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov, § 34 až 36 zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov, § 4 až 21 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 387/1996 Z. z. o zamestnanosti v znení neskorších predpisov, § 28 a 40 až 54a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov, § 2 až 11 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 274/1994 Z. z. o Sociálnej poisťovni v znení neskorších predpisov, § 122 až 129 zákona č. 413/2002 Z. z. o sociálnom poistení, zákon Slovenskej národnej rady č. 254/1991 Zb. o Slovenskej televízii v znení neskorších predpisov, zákon Slovenskej národnej rady č. 255/1991 Zb. o Slovenskom rozhlase v znení neskorších predpisov.“

13. § 2 sa dopĺňa písmenom p), ktoré znie:

„p) osobou právnická osoba a fyzická osoba, ak v jednotlivých ustanoveniach tohto zákona nie je uvedená iba fyzická osoba alebo iba právnická osoba.“

14. § 5 vrátane nadpisu sa vypúšťa.

15. § 6 vrátane nadpisu znie:

„§ 6

Devízová licencia

(1) O udelení devízovej licencie na vykonávanie obchodov s devízovými hodnotami alebo na poskytovanie devízových peňažných služieb rozhoduje Národná banka Slovenska. Devízová licencia sa neudeľuje bankám a pobočkám zahraničných bánk, ktoré vykonávajú činnosť podľa tohto zákona na základe bankového povolenia podľa osobitného zákona,⁸⁾ ani obchodníkom s cennými papiermi, pobočkám zahraničných obchodníkov s cennými papiermi a sprostredkovateľom investičných služieb, ktorí vykonávajú činnosť podľa tohto zákona na základe povolenia podľa osobitného zákona.¹⁴⁾

(2) Devízová licencia sa udeľuje na základe písomnej žiadosti. Devízovú licenciu nemožno previesť na inú osobu a ani neprechádza na právneho nástupcu.

(3) Ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľ o devízovú licenciu, ktorým je fyzická osoba, musí na udeľenie devízovej licencie spĺňať tieto podmienky:

- byť dôveryhodnou osobou,
- dosiahnuť vek najmenej 18 rokov,
- byť plne spôsobilý na právne úkony,
- mať ukončené úplné stredné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie.

(4) Ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľ o devízovú licenciu, ktorým je právnická osoba, musí na udeľenie devízovej licencie spĺňať tieto podmienky:

- fyzické osoby, prostredníctvom ktorých sa bude vykonávať povolená činnosť, musia spĺňať podmienky podľa odseku 3,
- fyzická osoba, ktorá je štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu, musí byť dôveryhodnou osobou.

(5) Za dôveryhodnú osobu sa na účely tohto zákona

považuje fyzická osoba, ktorá nebola právoplatne odsúdená za akýkoľvek trestný čin majetkovej povahy, za akýkoľvek trestný čin spáchaný v súvislosti s výkonom riadiacej funkcie alebo za akýkoľvek úmyselný trestný čin, a v prípade obzvlášť závažného úmyselného trestného činu ani ten, komu bolo odsúdenie za takýto trestný čin zahladené alebo na ktorého sa hľadí, akoby nebol za takýto trestný čin odsúdený. Táto skutočnosť sa preukazuje a dokladuje odpisom z registra trestov¹⁵⁾ nie starším ako tri mesiace, a ak ide o cudzinca, preukazuje a dokladuje sa obdobným potvrdením vydaným príslušným orgánom štátu jeho trvalého pobytu alebo orgánom štátu, kde sa obvykle zdržiava.

(6) Žiadateľ o devízovú licenciu na vykonávanie bezhotovostných obchodov s peňažnými prostriedkami v cudzej mene musí byť právnickou osobou, ktorá je podnikateľom, a musí okrem podmienok podľa odseku 4 spĺňať aj tieto podmienky:

- splatený vklad do základného imania je najmenej 10 000 000 Sk,
- preukáže reálny podnikateľský zámer,
- preukáže spôsoby zabezpečenia proti rizikám a spôsob merania, sledovania a riadenia týchto rizík,
- má vypracovaný postup na prípravu, uzatváranie, vykonávanie a vysporiadanie obchodov vrátane mechanizmu a pravidiel tvorby cien,
- preukáže materiálo-technické, organizačné a personálne zabezpečenie činností súvisiacich s vykonávaním obchodov,
- fyzická osoba, ktorá je štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu, má ukončené
 - vysokoškolské vzdelanie alebo
 - úplné stredné vzdelanie a najmenej trojročnú prax v ekonomickej oblasti, alebo
 - úplné stredné odborné vzdelanie a najmenej trojročnú prax v ekonomickej oblasti.

(7) Žiadateľ o devízovú licenciu na poskytovanie devízových peňažných služieb musí byť právnickou osobou, ktorá je podnikateľom, a musí okrem podmienok podľa odseku 4 spĺňať aj tieto podmienky:

- splatený vklad do základného imania je najmenej 1 000 000 Sk,
- preukáže materiálo-technické, organizačné a personálne zabezpečenie činností súvisiacich s poskytovaním devízových peňažných služieb,
- má uzatvorenú zmluvu s osobou, ktorá zabezpečí bezhotovostné cezhraničné prevody peňažných prostriedkov,
- fyzická osoba, ktorá je štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu, má ukončené
 - vysokoškolské vzdelanie alebo
 - úplné stredné vzdelanie a najmenej trojročnú prax v ekonomickej oblasti, alebo
 - úplné stredné odborné vzdelanie a najmenej trojročnú prax v ekonomickej oblasti.

(8) Žiadateľ o devízovú licenciu na zmenárenskú činnosť musí spĺňať podmienky uvedené v odsekoch 3 a 4; ak ide o obchody s devízovými hodnotami, ktorých predmetom je predaj peňažných prostriedkov v cudzej mene za slovenskú menu v hotovosti, musí žiadateľ spĺňať aj tieto podmienky:

- vykonáva obchody s devízovými hodnotami, ktorých

predmetom je nákup peňažných prostriedkov v cudzej mene za slovenskú menu v hotovosti, a to nepretržite najmenej 12 mesiacov v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a devízovou licenciou,

b) preukáže, že osoba, ktorá bude vykonávať pre žiadateľa predaj peňažných prostriedkov v cudzej mene, absolvovala odborný kurz na rozpoznávanie platiel podozrivých z falšovania alebo pozmeňovania organizovaný Národnou bankou Slovenska alebo osobou určenou Národnou bankou Slovenska.

(9) Žiadosť o udelenie devízovej licencie musí v rozsahu údajov ustanovených osobitným zákonom^{15a)} obsahovať označenie osoby, ktorá žiadosť predkladá. Zo žiadosti musí byť zrejmé, čo sa ňou požaduje, a musia v nej byť pravdivo opísané všetky rozhodujúce skutočnosti a označené dôkazy, ktorých sa žiadateľ dovoľáva. V žiadosti musia byť v rozsahu údajov ustanovených osobitným zákonom^{15a)} a aj bez súhlasu dotknutých osôb označené iné osoby ako žiadateľ, ktoré sú vymedzené v odsekoch 3, 4 a 6 až 8, ako aj žiadateľovi známi ďalší účastníci konania. V žiadosti musia byť v rozsahu údajov ustanovených osobitným zákonom^{15a)} a aj bez súhlasu dotknutých osôb označení tiež prípadní zástupcovia účastníkov konania. Prílohou žiadosti musia byť listiny potrebné na rozhodnutie Národnej banky Slovenska vo veci, predovšetkým listiny, ktoré hodnoverne preukazujú a dokladujú splnenie podmienok podľa odsekov 3, 4 a 6 až 8. Žiadosť musí obsahovať aj vyhlásenie o úplnosti, správnosti, pravdivosti, pravosti a aktuálnosti predloženej žiadosti vrátane jej príloh, pričom žiadateľ zodpovedá za pravdivosť tohto vyhlásenia. Žiadosť musí obsahovať aj miesto a dátum vyhotovenia tejto žiadosti a úradne osvedčený podpis žiadateľa.

(10) Podmienky podľa odsekov 3, 4 a 6 až 8 musia byť splnené počas celej doby platnosti devízovej licencie. Každú prípravu zmeny a zmenu podmienok alebo údajov, ktoré boli uvedené v žiadosti o udelenie devízovej licencie, je držiteľ devízovej licencie počas celej doby jej platnosti povinný písomne oznámiť Národnej banke Slovenska hneď, ako sa o nich dozvedel. Splnenie jednotlivých podmienok, príprava ich zmeny alebo ich zmena sa preukazuje a dokladuje devízovému orgánu predovšetkým predložením listín, ktoré hodnoverne preukazujú a dokladujú splnenie, prípravu zmeny alebo zmenu príslušných podmienok.

(11) Udením devízovej licencie nie sú dotknuté povinnosti podľa osobitného zákona.¹⁶⁾ Osoba, ktorej bola udelená koncesná listina¹¹⁾ o živnostenskom oprávnení na činnosť, ktorá je predmetom devízovej licencie, je do desiatich dní odo dňa právoplatnosti tejto koncesnej listiny povinná jej úradne osvedčenú kópiu odovzdať Národnej banke Slovenska.

(12) V devízovej licencií sa určí povolený rozsah vykonávania obchodov s devízovými hodnotami alebo poskytovania devízových peňažných služieb, čas, na ktorý sa devízová licencia udeľuje, a podmienky, ktoré je osoba, ktorej bola devízová licencia udelená, povinná dodržiavať počas celej doby platnosti devízovej licencie.

(13) Obchodovať s devízovými hodnotami alebo poskytovať devízové peňažné služby nemôže nikto bez

zodpovedajúceho rozsahu oprávnenia určeného v bankovom povolení alebo v devízovej licencií alebo v povolení vykonávať činnosť podľa osobitného zákona,¹⁴⁾ ak tento zákon neustanovuje inak. Takéto povolenie ani devízová licencia sa nevyžadujú na devízové peňažné služby poskytované ani na obchody s devízovými hodnotami vykonávané Národnou bankou Slovenska.

(14) Národná banka Slovenska vedie zoznam devízových miest, ktorým bola udelená devízová licencia; tento zoznam obsahuje aj rozsah devízovej licencie udelenej jednotlivým devízovým miestam. Do tohto zoznamu možno nahliadnuť vo všetkých organizačných jednotkách Národnej banky Slovenska. Národná banka Slovenska tento zoznam uverejní aj na internetovej stránke Národnej banky Slovenska.

(15) Opatrením, ktoré vydáva Národná banka Slovenska a ktoré sa vyhlasuje v Zbierke zákonov Slovenskej republiky (ďalej len „zbierka zákonov“) uverejnením úplného znenia, sa môžu ustanoviť

- a) podrobnosti o náležitostiach žiadosti o devízovú licenciu podľa odsekov 6 až 9 a prílohy takejto žiadosti a
- b) podrobnosti o podmienkach podľa odsekov 3, 4 a 6 až 8 a o spôsobe preukazovania a dokladovania ich splnenia alebo zmeny podľa odseku 10.“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 14, 15, 15a a 16 znejú:

¹⁴⁾ § 54 až 56 a 61 zákona č. 566/2001 Z. z.

¹⁵⁾ § 7 zákona č. 311/1999 Z. z. o registri trestov v znení zákona č. 418/2002 Z. z.

^{15a)} § 34b ods. 1 písm. a) až c) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 566/1992 Zb. v znení zákona č. 602/2003 Z. z.

¹⁶⁾ Zákon č. 455/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.“.

16. V § 7 ods. 1 sa vypúšťajú slová „bez devízového povolenia“.

17. § 8 vrátane nadpisu znie:

„§ 8

Devízová ohlasovacia povinnosť

(1) Tuzemec a organizačná zložka cudzozemca v tuzemsku sú aj bez súhlasu dotknutých osôb povinní ohlásiť údaje v rozsahu ustanovenom osobitným zákonom^{15a)} a údaje o skutočnostiach, ktoré sa týkajú

- a) inkás, platieb a prevodov vo vzťahu k tuzemcom v zahraničí a vo vzťahu k cudzozemcom okrem takých inkás, platieb a prevodov vo vzťahu k organizačnej zložke cudzozemca v tuzemsku, ktoré sa týkajú priamych investícií a iných investícií, finančných úverov, cenných papierov, operácií na finančnom trhu vrátane operácií vykonávaných prostredníctvom cudzozemcov,
- b) zriadenia účtov a stavu účtov v zahraničí.

(2) Tuzemec podnikateľ a organizačná zložka cudzozemca v tuzemsku sú aj bez súhlasu dotknutých osôb povinní ohlásiť údaje v rozsahu ustanovenom osobitným zákonom^{15a)} a údaje o skutočnostiach, ktoré sa týkajú aktív a pasív vo vzťahu k tuzemcom v zahraničí a vo vzťahu k cudzozemcom okrem aktív a pasív vo vzťahu k organizačnej zložke cudzozemca v tuzemsku.

(3) Centrálny depozitár cenných papierov, členovia centrálného depozitára cenných papierov, obchodníci s cennými papiermi, pobočky zahraničných obchodníkov s cennými papiermi, správcovské spoločnosti, dôchodkové správcovské spoločnosti a pobočky zahraničných správcovských spoločností sú aj bez súhlasu dotknutých osôb povinní Národnej banke Slovenska ohlásiť nimi evidované alebo im známe údaje o emitentoch cenných papierov a o majiteľoch cenných papierov v rozsahu údajov ustanovených osobitným zákonom,^{15a)} nimi evidované alebo im známe údaje o cenných papieroch vydaných emitentmi a o cenných papieroch patriacich majiteľom cenných papierov a tiež súhrnné údaje týkajúce sa cenných papierov, ktoré evidujú alebo ktoré majú v úschove, alebo ktoré sú u nich uložené, a to v členení podľa krajiny sídla emitenta alebo bydliska emitenta druhu cenného papiera, jeho splatnosti, odvetvovej klasifikácie ekonomických činností emitenta cenného papiera, a v prípade zahraničných cenných papierov aj podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností majiteľa cenného papiera.

(4) Devízová ohlasovacia povinnosť podľa odsekov 1 až 3 sa musí plniť ohlasovaním úplných, správnych, pravdivých a aktuálnych údajov v hláseniach pre devízový orgán, ktoré sa musia bezplatne a včas predkladať devízovému orgánu priamo alebo prostredníctvom devízového miesta, a to podľa odseku 8, a tiež na vyžiadanie devízového orgánu.

(5) Devízové miesta, prostredníctvom ktorých sa devízová ohlasovacia povinnosť plní, sú aj bez súhlasu dotknutých osôb povinné bez zbytočného odkladu odovzdať devízovému orgánu všetky informácie získané v rámci plnenia devízovej ohlasovacej povinnosti.

(6) Devízové orgány a devízové miesta sú povinné nakladať s informáciami získanými v rámci plnenia devízovej ohlasovacej povinnosti tak, aby sa zamedzilo ich zneužitiu. Informácie získané v rámci plnenia devízovej ohlasovacej povinnosti, ktoré sa týkajú jednotlivkej osoby a ktoré umožňujú priamu alebo nepriamu identifikáciu tejto osoby, sa nemôžu bez písomného súhlasu osôb, ktoré tieto informácie poskytli a ktorých sa týkajú, zverejňovať ani komukoľvek oznamovať, ani použiť na iné ako štatistické účely.

(7) Na informácie získané v rámci plnenia devízovej ohlasovacej povinnosti a na zodpovednosť za porušenie povinností ustanovených v odseku 6 sa vzťahujú osobitné zákony.^{16a)}

(8) Opatrením, ktoré vydá Národná banka Slovenska a ktoré sa vyhlasuje v zbierke zákonov uverejnením úplného znenia, sa ustanoví

- a) štruktúra hlásení podľa odsekov 1 až 3, ako aj rozsah, obsah, členenie, termíny, forma, spôsob, postup a miesto predkladania takýchto hlásení vrátane metodiky na ich vypracúvanie,
- b) spôsob a termíny odovzdania informácií uvedených v odseku 5 devízovému orgánu.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 16a znie:

„^{16a)} Napríklad § 41 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 566/1992 Zb. v znení zákona č. 149/2001 Z. z., § 81 písm. e) Zákonníka práce, § 17 až 20 Obchodného zákonníka v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 249/1994 Z. z., § 122 Trestného zákona v znení neskorších predpisov.“.

18. V § 11 odsek 1 znie:

„(1) Cezhraničné prevody peňažných prostriedkov sa môžu vykonávať len prostredníctvom Národnej banky Slovenska, prostredníctvom devízových miest v rozsahu určenom v bankovom povolení alebo v devízovej licencii na poskytovanie devízových peňažných služieb, alebo prostredníctvom platobných systémov v rozsahu určenom v povolení podľa osobitného zákona,^{16b)} ak osobitný zákon^{16b)} neustanovuje inak; týmto nie je dotknuté ustanovenie § 13 ods. 2.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 16b znie:

„^{16b)} Zákon č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.

19. V § 11 ods. 2 sa slová „platné devízové povolenie“ nahrádzajú slovami „osobitné povolenie podľa § 39 ods. 5“ a slová „požadovanej platby“ sa nahrádzajú slovami „požadovaného prevodu a preukázať splnenie devízovej ohlasovacej povinnosti“.

20. V § 11 ods. 3 sa slová „označiť účel úhrady prijatej“ nahrádzajú slovami „preukázať splnenie devízovej ohlasovacej povinnosti a označiť účel prevodu prijateho“.

21. V § 12 ods. 1 sa slová „príslušnej platby“ nahrádzajú slovami „príslušného prevodu,“ a slová „platného devízového povolenia“ sa nahrádzajú slovami „osobitného povolenia podľa § 39 ods. 5“.

22. V § 12 ods. 2 sa slová „príslušnej platby“ nahrádzajú slovami „príslušného prevodu, preukázanie splnenia devízovej ohlasovacej povinnosti a“ a slová „požadovanej platby“ sa nahrádzajú slovami „požadovaného prevodu“.

23. V § 12 ods. 3 sa slová „platby zo zahraničia na označenie jej účelu“ nahrádzajú slovami „prevodu zo zahraničia na preukázanie splnenia devízovej ohlasovacej povinnosti a na označenie účelu príslušného prevodu“.

24. V § 12 ods. 4 sa slová „s koncesnými listinami na zmenárenskú činnosť vydanými podľa osobitného zákona¹¹⁾ a s devízovými povoleniami“ nahrádzajú slovami „s osobitnými povoleniami podľa § 39 ods. 5“.

25. V § 12 ods. 6 sa slová „Zbierke zákonov Slovenskej republiky (ďalej len „zbierka zákonov“)" nahrádzajú slovami „zbierke zákonov,“ a slovo „platieb“ sa nahrádza slovom „prevodov“.

26. § 13 vrátane nadpisu znie:

„§ 13

Obchodovanie s devízovými hodnotami

(1) Obchodovať s devízovými hodnotami alebo poskytovať devízové peňažné služby možno iba v rozsahu určenom v bankovom povolení alebo v devízovej licencii,

alebo v povolení vykonávať činnosť podľa osobitného zákona,¹⁴⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Osoba, ktorá je v rámci podnikania⁹⁾ podľa osobitného zákona^{16c)} oprávnená vykonávať určité obchody s devízovými hodnotami alebo poskytovať určité devízové peňažné služby, môže bez devízovej licencie vykonávať tieto obchody alebo poskytovať tieto služby len v rozsahu podľa osobitného zákona.^{16c)}

(3) Devízové miesto, ktoré nevykonáva činnosť na základe bankového povolenia, nemôže pri nákupe peňažných prostriedkov v cudzej mene alebo pri predaji peňažných prostriedkov v cudzej mene ponúkať a vykonávať bezhotovostné obchody s peňažnými prostriedkami v cudzej mene bez devízovej licencie na vykonávanie bezhotovostných obchodov s peňažnými prostriedkami v cudzej mene.

(4) Devízové miesto, ktoré nevykonáva činnosť na základe bankového povolenia a ktoré pri nákupe peňažných prostriedkov v cudzej mene alebo pri predaji peňažných prostriedkov v cudzej mene prevzalo od klienta peňažné prostriedky v hotovosti, nemôže previesť protihodnotu týchto peňažných prostriedkov zo svojho účtu na účet klienta bez devízovej licencie na vykonávanie bezhotovostných obchodov s peňažnými prostriedkami v cudzej mene.

(5) Devízové miesto, ktoré nevykonáva činnosť na základe bankového povolenia, nemôže pri nákupe peňažných prostriedkov v cudzej mene alebo pri predaji peňažných prostriedkov v cudzej mene prijať od klienta protihodnotu na svoj účet bezhotovostným prevodom bez devízovej licencie na vykonávanie bezhotovostných obchodov s peňažnými prostriedkami v cudzej mene okrem prijatia protihodnoty pri nákupe peňažných prostriedkov v cudzej mene alebo pri predaji peňažných prostriedkov v cudzej mene prostredníctvom bankovej platobnej karty.

(6) Devízové miesto, ktoré je oprávnené na nákup peňažných prostriedkov v cudzej mene za slovenskú menu v hotovosti, je oprávnené aj na nákup šekov v cudzej mene za slovenskú menu a devízové miesto, ktoré je oprávnené na predaj peňažných prostriedkov v cudzej mene za slovenskú menu v hotovosti, je oprávnené aj na predaj šekov v cudzej mene za slovenskú menu.

(7) Vykonávať obchody s devízovými hodnotami je možné iba v prevádzkach alebo zariadeniach, ktorých užívanie bolo povolené kolaudačným rozhodnutím podľa osobitného zákona.¹⁷⁾

(8) Devízové miesto, ktorému bola udelená devízová licencia na vykonávanie obchodov s devízovými hodnotami alebo na poskytovanie devízových peňažných služieb, je povinné

a) viesť osobitnú evidenciu vykonaných obchodov s devízovými hodnotami a osobitnú evidenciu poskytnutých devízových peňažných služieb; súčasťou takejto evidencie musia byť údaje o peňažnej hodnote a mene jednotlivých vykonaných obchodov s devízovými hodnotami a jednotlivých poskytnutých devízových peňažných služieb, údaje v rozsahu ustanovenom osobitným zákonom^{17a)} o klientoch, s ktorými sa vykonali jednotlivé obchody s devízovými hodno-

tami alebo ktorým sa poskytli jednotlivé devízové peňažné služby, a údaje o identifikovaní jednotlivých klientov podľa písmena c),

- b) pri vykonávaní zmenárenskej činnosti viesť kartotéku platidiel v listinnej alebo elektronickej podobe v rozsahu svojej zmenárenskej činnosti,
- c) identifikovať klienta spôsobom a v rozsahu údajov ustanovených osobitným zákonom^{17a)} pri každom obchode s devízovými hodnotami a pri každej devízovej peňažnej službe; pri vykonávaní zmenárenskej činnosti je devízové miesto povinné takto identifikovať klienta pri každom obchode s devízovými hodnotami v hodnote prevyšujúcej 1 000 EUR, ak osobitný zákon^{17b)} neustanovuje inak,
- d) určiť cenu, ktorú klient platí za vykonanie obchodu s devízovými hodnotami alebo za poskytnutie devízovej peňažnej služby,
- e) vo svojich prevádzkových priestoroch zreteľne sprístupniť klientom informáciu o cene podľa písmena d), postupy a lehoty vybavovania reklamácií a sťažností súvisiacich s vykonávaním obchodov s devízovými hodnotami a s poskytovaním devízových peňažných služieb vrátane informácií o nákladoch spojených s reklamáciami a o postupoch riešenia sporov podľa tohto zákona a osobitných predpisov,¹⁸⁾
- f) predkladať Národnej banke Slovenska údaje o vykonaných obchodoch s devízovými hodnotami a o poskytnutých devízových peňažných službách a údaje o ich vykonávaní a poskytovaní,
- g) pri vykonávaní bezhotovostných obchodov s peňažnými prostriedkami v cudzej mene zabezpečiť vzájomné organizačné a personálne oddelenie dojednávania týchto obchodov, vysporiadania týchto obchodov a ich vnútornej kontroly; o týchto obchodoch je devízové miesto povinné viesť aj oddelenú analytickú evidenciu v systéme účtovníctva.

(9) Devízové miesto, ktorému bola udelená devízová licencia na vykonávanie obchodov s devízovými hodnotami alebo na poskytovanie devízových peňažných služieb, je povinnou osobou podľa osobitného zákona.^{17b)}

(10) Devízové miesto, ktorému bola udelená devízová licencia na vykonávanie obchodov s devízovými hodnotami alebo na poskytovanie devízových peňažných služieb, je aj bez súhlasu dotknutých osôb povinné sprístupniť a poskytovať devízovému orgánu všetky informácie, ktoré devízové miesto má o obchodoch s devízovými hodnotami a o devízových peňažných službách vrátane údajov o klientoch a údajov o iných osobách, ktoré sa podieľali na obchodoch s devízovými hodnotami alebo na devízových peňažných službách alebo ktoré sú zodpovedné za obchody s devízovými hodnotami alebo za devízové peňažné služby.

(11) Opatrením, ktoré vydá Národná banka Slovenska a ktoré sa vyhlasuje v zbierke zákonov uverejnením úplného znenia, sa môžu ustanoviť podrobnosti o skutočnostiach a požiadavkách podľa odseku 8, ako aj rozsah, obsah, termíny, forma, spôsob, postup a miesto predkladania údajov o vykonaných obchodoch s devízovými hodnotami a o poskytnutých devízových peňažných službách.“.

Poznámky pod čiarou k odkazu 16c, 17, 17a, 17b, a 18 znejú:

- ^{16c)} Napríklad zákon č. 507/2001 Z. z. o poštových službách.
¹⁷⁾ § 82 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.
^{17a)} § 5 ods. 1 písm. a) až c) zákona č. 367/2000 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
^{17b)} Napríklad Občiansky súdny poriadok, zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších predpisov.
¹⁸⁾ Zákon č. 367/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov.“

27. § 14 vrátane nadpisu sa vypúšťa.

28. V § 19a ods. 2 písm. a) druhom bode sa vypúšťajú slová „k Európskym spoločenstvám a“.

29. V nadpise tretej časti sa vypúšťajú slová „A KONTROLA PRI DOVOZE A VÝVOZE BANKOVIEK A MINCÍ“.

30. V § 24 ods. 2 prvej vete sa vypúšťajú slová „(ďalej len „devízové predpisy“)“.

31. Poznámka pod čiarou k odkazu 23 znie:
²³⁾ § 36 ods. 1 až 6 a § 37 a 37a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov.
 Druhá časť zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov.“

32. V § 24 ods. 5 sa slová „zistí, že osoba porušila devízové predpisy, určí“ nahrádzajú slovami „pri kontrole na mieste zistí nedostatky v činnosti kontrolovanej osoby, určí^{23a)}“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 23a znie:
^{23a)} § 37 ods. 3 písm. d) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 566/1992 Zb. v znení zákona č. 149/2001 Z. z.“.

33. V § 24 sa vypúšťajú odseky 6 a 7.

34. Za § 24 sa vkladá § 24a, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 24a

Opatrenia na nápravu a sankcie

(1) Ak devízový orgán zistí nedostatky v činnosti kontrolovanej osoby spočívajúce v porušení alebo obchádzaní ustanovení tohto zákona alebo iných všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jeho vykonanie, v nedodržaní alebo prekročení podmienok určených v devízovej licencií alebo v osobitnom povolení podľa § 39 ods. 5, môže kontrolovanej osobe podľa závažnosti, spôsobu a miery zavinenia, povahy, rozsahu a doby trvania protiprávneho konania alebo iných zistených nedostatkov

- uložiť opatrenie na nápravu, a to povinnosť odstrániť nedostatky v určenej lehote,
- obmedziť alebo pozastaviť výkon činnosti alebo výkon niektorej činnosti podľa devízovej licencie,
- odobrať devízovú licenciu,
- uložiť pokutu za podmienok ustanovených v odseku 2.

(2) Pokutu podľa odseku 1 písm. d) možno uložiť

- za nesplnenie devízovej ohlasovacej povinnosti alebo povinnosti poskytnúť súčinnosť devízovému orgánu pri výkone devízového dohľadu až do 1 000 000 Sk,
- za nesplnenie depozitnej povinnosti až do 0,3 % zo sumy povinného depozita za každý čo len začatý kalendárny deň nesplnenia depozitnej povinnosti,
- za nesplnenie opatrenia na nápravu uloženého podľa odseku 1 písm. a) až do 500 000 Sk,
- za výkon nepovolenej činnosti alebo v iných prípadoch, ktoré nie sú uvedené v písmenách a) až c),
 - až do 50 % zo sumy, ktorej sa týka zistený nedostatok,
 - až do 10 000 000 Sk, ak nemožno zistiť sumu, ktorej sa týka zistený nedostatok.

(3) Opatrenia na nápravu, pokutu a ďalšie sankcie podľa odsekov 1 a 2 možno ukladať súbežne, a to aj jedným rozhodnutím; pokutu možno ukladať aj opakovane. Ich uložením nie je dotknutá zodpovednosť podľa osobitných predpisov.^{16a)}

(4) Proti rozhodnutiu devízového orgánu podľa odsekov 1 a 2 možno podať rozklad. Rozklad podaný proti rozhodnutiu podľa odseku 1 písm. a) alebo b) nemá odkladný účinok.

(5) Konanie podľa odseku 1 a 2 možno začať do jedného roka odo dňa zistenia nedostatkov, najneskôr však do troch rokov odo dňa vzniku týchto nedostatkov.

(6) Dňom právoplatnosti rozhodnutia o odobratí devízovej licencie zaniká živnostenské oprávnenie^{23b)} v rozsahu odobratej devízovej licencie.

(7) Právoplatné rozhodnutie, ktoré bolo vydané podľa odseku 1 písm. a), b) alebo c), devízový orgán bez zbytočného odkladu oznámi miestne príslušnému živnostenskému úradu.

(8) Uložená pokuta je splatná do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty a výnos z pokuty je príjmom štátneho rozpočtu.

(9) Pokuty, ktoré uložil devízový orgán, vymáha správa finančnej kontroly príslušná podľa sídla, miesta podnikania alebo trvalého pobytu kontrolovanej osoby.“

Poznámka pod čiarou k odkazu 23b znie:
^{23b)} § 57 ods. 1 písm. e) zákona č. 455/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.“

35. § 25 až 37 vrátane nadpisov a poznámok pod čiarou k odkazom 24 až 28 sa vypúšťajú.

36. § 40 znie:

„§ 40

Ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie a rozhodovanie devízového orgánu pri výkone pôsobnosti podľa tohto zákona okrem § 24 ods. 3 a 5 sa vzťahuje osobitný predpis³⁰⁾ s tým, že na konanie a rozhodovanie v prvom stupni pri výkone pôsobnosti podľa tohto zákona je príslušný útvar určený organizačným poriadkom Národnej banky Slovenska.“

Poznámka pod čiarou k odkazu 30 znie:
³⁰⁾ § 94 až 114 zákona č. 483/2001 Z. z.“

37. Poznámka pod čiarou k odkazu 30a sa vypúšťa.

38. § 41 znie:

„§ 41

Týmto zákonom sa preberajú do právneho poriadku Slovenskej republiky právne akty uvedené v prílohe.“.

39. Za § 43 sa vkladá § 43a, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 43a

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2004

(1) Súhlasné vyjadrenie Národnej banky Slovenska k vydaniu koncesnej listiny¹⁾ na zmenárenskú činnosť, ktoré bolo vydané pred 1. januárom 2004, sa od 1. januára 2004 považuje za devízovú licenciu podľa tohto zákona na vykonávanie obchodov s devízovými hodnotami v rozsahu nákupu peňažných prostriedkov v cudzej mene za slovenskú menu v hotovosti. Na obmedzenie alebo pozastavenie výkonu činnosti podľa takejto devízovej licencie a na odobratie takejto devízovej licencie sa vzťahujú ustanovenia tohto zákona.

(2) Devízové licencie vydané podľa doterajších predpisov sa považujú za devízové licencie podľa tohto zákona, ak sa devízová licencia naďalej vyžaduje podľa tohto zákona. Držitelia takýchto devízových licencií sú povinní odovzdať Národnej banke Slovenska úradne osvedčenú kópiu živnostenského listu alebo koncesnej listiny¹⁾ o živnostenskom oprávnení na činnosť, ktorá je predmetom devízovej licencie, a tiež splniť podmienky a požiadavky podľa tohto zákona najneskôr do 31. decembra 2004, inak im dňom uplynutia tohto termínu devízová licencia zaniká. Devízové licencie a devízové povolenia vydané podľa doterajších predpisov, ktoré sa už naďalej nevyžadujú podľa tohto zákona, zanikajú uplynutím 31. decembra 2003.

(3) Konania pred devízovým orgánom začaté podľa doterajších predpisov a právoplatne neukončené pred 1. januárom 2004 sa dokončia podľa doterajších predpisov.

(4) Hlásenia, ktorými sa podľa doterajších predpisov plní v roku 2004 devízová ohlasovacia povinnosť za rok 2003, sa zostavia a predložia podľa doterajších predpisov.“.

40. Za § 44a sa vkladá § 44b, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 44b

Zrušovacie ustanovenie k úpravám účinným od 1. januára 2004

Zrušuje sa vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky a Národnej banky Slovenska č. 390/1999 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia Devízového zákona, v znení vyhlášky č. 477/2000 Z. z. a vyhlášky č. 522/2001 Z. z.“.

41. V celom zákone sa slová „devízová kontrola“ vo

všetkých tvaroch nahrádzajú slovami „devízový dohľad“ v príslušnom tvare.

Čl. II

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 26/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 159/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 249/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 374/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 202/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 118/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 386/1996 Z. z., zákona č. 348/1999 Z. z. a zákona č. 149/2001 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 2 písm. c) sa za slová „týmto zákonom“ vkladajú slová „a osobitným zákonom^{1a)}“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 1a znie:
„^{1a)} Zákon č. 510/2002 Z. z.“.

2. Doterajší text § 2 sa označuje ako odsek 1 a dopĺňa sa odsek 2, ktorý znie:

„(2) Národná banka Slovenska na účel zabezpečovania svojho hlavného cieľa podľa odseku 1 vykonáva aj pôsobnosť, činnosti, úlohy, práva a povinnosti vyplývajúce z účasti Národnej banky Slovenska v Európskom systéme centrálnych bánk.“.

3. Poznámky pod čiarou k odkazom 1, 2, 2d, 2g a 2i znejú:

¹⁾ Napríklad zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 202/1995 Z. z. Devízový zákon a zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, v znení neskorších predpisov.

²⁾ § 136 ods. 1 a § 137 ods. 1 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení zákona č. 210/2003 Z. z.

^{2d)} § 2 ods. 1, 5 a 8 zákona č. 483/2001 Z. z.

^{2g)} Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1993 Z. z. o občianskych preukazoch v znení neskorších predpisov. Zákon č. 381/1997 Z. z. o cestovných dokladoch v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

²ⁱ⁾ § 94 až 114 zákona č. 483/2001 Z. z.“.

4. V § 7 ods. 10 sa bodka nahrádza bodkočiarkou a na konci sa pripájajú tieto slová: „to neplatí, ak je na rozhodovanie takýchto sporov príslušný Európsky súdny dvor podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná a ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky.“.

5. V § 17e poslednej vete sa za slovo „minci“ vkladá slovo „bezodkladne“.

6. V § 17g sa vypúšťa slovo „primerane“ a na konci sa vypúšťa bodka a pripájajú sa tieto slová: „s tým, že na konanie v prvom stupni je príslušný útvar určený organizačným poriadkom Národnej banky Slovenska.“.

7. V § 20 sa za slovo „banky“ vkladajú slová „a inštitúcie elektronických peňazí²⁾“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 2j znie:
²⁾ § 21 ods. 2, 6 a 7 zákona č. 510/2002 Z. z.“.

8. V § 21 odsek 1 znie:

„(1) Ak banka alebo inštitúcia elektronických peňazí nedodrží určenú povinnú minimálnu rezervu, tak Národná banka Slovenska je oprávnená

a) požadovať a účtovať tejto banke alebo inštitúcii elektronických peňazí zo sumy, o ktorú nie je naplnená určená minimálna rezerva, úrok vo výške zodpovedajúcej

1. dvojnásobku Národnou bankou Slovenska určenej úrokovej sadzby, za ktorú poskytuje Národná banka Slovenska jednodňové úvery bankám, alebo

2. Národnou bankou Slovenska určenej úrokovej sadzby, za ktorú poskytuje Národná banka Slovenska jednodňové úvery bankám, zvýšenej o sankčné percento vopred určené Národnou bankou Slovenska za porušenie povinnosti dodržať povinnú minimálnu rezervu, alebo

b) požadovať od tejto banky alebo inštitúcie elektronických peňazí uloženie neúročeného termínovaného vkladu na účte v Národnej banke Slovenska vo výške trojnásobku sumy, o ktorú nebola naplnená určená minimálna rezerva, a to na dobu, po ktorú mala byť uložená nedodržaná povinná minimálna rezerva na účte v Národnej banke Slovenska.“.

9. V § 21 ods. 2 sa za slovo „banka“ vkladajú slová „a inštitúcia elektronických peňazí“.

10. V § 27 ods. 1 sa slová „verejne obchodovateľné“ nahrádzajú slovom „iné“.

11. V § 27b ods. 2 sa slovo „desiatich“ nahrádza slovom „piatich“.

12. V § 31 ods. 5 sa vypúšťajú slová „vydanom podľa odseku 4 písm. a)“.

13. Poznámky pod čiarou k odkazom 4, 4aa, 4b, 4c, 4d, 5, 5b, 5c, 5d, 5e, 5f a 5g znejú:

⁴⁾ Napríklad zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov.

^{4aa)} § 61 zákona č. 483/2001 Z. z. v znení zákona č. 430/2002 Z. z.

^{4b)} Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov, zákon č. 291/2002 Z. z. o štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

^{4c)} § 11 a 21 zákona č. 291/2002 Z. z. v znení zákona č. 428/2003 Z. z.

^{4d)} § 89 ods. 1 a 2 zákona č. 483/2001 Z. z.

⁵⁾ § 19 ods. 2 až 4 zákona č. 530/1990 Zb. o dlhopisoch v znení neskorších predpisov.

^{5b)} Napríklad § 31 až 65 zákona č. 510/2002 Z. z., zákon č. 80/1997 Z. z. v znení neskorších predpisov, § 59 až 111 a § 163 a 163a zákona č. 566/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov.

^{5c)} Napríklad § 2 ods. 2 písm. g) a § 5 písm. m) zákona č. 483/2001 Z. z., § 21 až 30 zákona č. 510/2002 Z. z.

^{5d)} § 2 ods. 1, 3, 5 a 8 a § 7 a 8 zákona č. 483/2001 Z. z.

^{5e)} § 22 zákona č. 483/2001 Z. z.

^{5f)} § 38 zákona č. 483/2001 Z. z. v znení zákona č. 430/2002 Z. z.

^{5g)} Napríklad § 10 ods. 4 písm. b) zákona č. 566/2001 Z. z., zákon č. 483/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 510/2002 Z. z., zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 202/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 118/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov.“.

14. V § 34a ods. 1 sa na konci bodka nahrádza čiarkou a pripájajú sa slová „prípadne si ich písomne vyžiada.“.

15. Za § 34a sa vkladá § 34b, ktorý znie:

„§ 34b

(1) Osoby a orgány, ktoré majú zákonom uloženú povinnosť poskytnúť informácie Národnej banke Slovenska alebo preukazovať totožnosť pri činnostiach a obchodoch s Národnou bankou Slovenska, osoby, nad ktorými vykonáva dohľad Národná banka Slovenska, účastníci konania a ďalšie osoby zúčastnené na konaní pred Národnou bankou Slovenska a štatutárne, riadiace, dozorné, kontrolné a výkonné orgány osôb zúčastnených na konaní pred Národnou bankou Slovenska alebo osôb, nad ktorými vykonáva dohľad Národná banka Slovenska, sú na účely ich identifikácie a zachovania možnosti následnej kontroly tejto identifikácie a na účely vykonávania a zdokumentovania vykonávania pôsobnosti, činnosti a úloh Národnej banky Slovenska podľa tohto zákona alebo osobitného zákona^{5h)} povinné Národnej banke Slovenska na jej požiadanie aj bez súhlasu dotknutých osôb poskytovať a tiež jej umožniť získavať kopírovaním, skenovaním alebo iným zaznamenávaním

a) osobné údaje⁵ⁱ⁾ o totožnosti z dokladu totožnosti v rozsahu obrazová podobizeň, titul, ak ho má, meno, priezvisko, rodné priezvisko, rodné číslo, dátum narodenia, miesto a okres narodenia, adresa trvalého pobytu, adresa prechodného pobytu, ak ho má, štátna príslušnosť, záznam o prípadnom obmedzení spôsobilosti na právne úkony, druh a číslo dokladu totožnosti, vydávajúci orgán, dátum vydania a platnosť dokladu totožnosti, ak ide o fyzickú osobu vrátane fyzickej osoby zastupujúcej právnickú osobu, ako aj z iného dokladu poskytnúť a umožniť získať adresu miesta podnikania, ak ide o fyzickú osobu, ktorá je podnikateľom, označenie úradného registra alebo inej úradnej evidencie, v ktorej je zapísaný tento podnikateľ, a číslo zápisu do tohto registra alebo evidencie,

b) identifikačné údaje v rozsahu názov, identifikačné číslo, ak ho má pridelené, adresa sídla, adresa umiestnenia podniku alebo organizačných zložiek a iná adresa miesta jej činnosti, ak ide o právnickú osobu, ako aj zoznam osôb tvoriacich orgány tejto právnickej osoby a údaje o nich v rozsahu vymedzenom v prvom bode, označenie úradného registra alebo inej úradnej evidencie, v ktorej je táto právnická osoba zapísaná,^{5j)} a číslo zápisu do tohto registra alebo evidencie,

c) kontaktné telefónne číslo, faxové číslo a adresu elektronickej pošty, ak ich má,

d) iné informácie, doklady, hlásenia, výkazy, podklady a vysvetlenia vyžiadané alebo vymedzené na základe tohto zákona alebo osobitného zákona.)

(2) Na účely identifikácie osôb podľa odseku 1 a zachovania možnosti následnej kontroly tejto identifikácie a na účely vykonávania a zdokumentovania vykonávania pôsobnosti, činností a úloh Národnej banky Slovenska podľa tohto zákona alebo osobitného zákona^{5b)} je Národná banka Slovenska aj bez súhlasu a informovania dotknutých osôb^{5b)} oprávnená vyžadovať, zisťovať, zaznamenávať, uchovávať, využívať a inak spracúvať^{5b)} osobné údaje a iné údaje a doklady v rozsahu vymedzenom v odseku 1; pritom je Národná banka Slovenska oprávnená s použitím automatizovaných alebo neautomatizovaných prostriedkov vyhotovovať kópie dokladov totožnosti a spracúvať rodné čísla^{5m)} a ďalšie údaje a doklady v rozsahu vymedzenom v odseku 1.

(3) Údaje, na ktoré sa vzťahujú odseky 1 a 2 a § 40, je Národná banka Slovenska aj bez súhlasu a informovania dotknutých osôb^{5b)} oprávnená zo svojho informačného systému sprístupniť a poskytovať⁵ⁿ⁾ na spracúvanie iným orgánom a osobám v prípadoch ustanovených týmto zákonom alebo osobitným zákonom;^{5o)} týmto nie je dotknuté ustanovenie § 41.

(4) Údaje, na ktoré sa vzťahujú odseky 1 a 2 a § 40, môže Národná banka Slovenska sprístupniť alebo poskytnúť do zahraničia len za podmienok ustanovených v osobitnom zákone^{5p)} alebo ak tak ustanovuje medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná a ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky.“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 5h, 5i, 5j, 5k, 5l, 5m, 5n, 5o a 5p znejú:

^{5b)} Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 202/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 483/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 510/2002 Z. z., zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 118/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov, § 10 ods. 4 písm. b) zákona č. 566/2001 Z. z., § 11a zákona č. 367/2000 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov.

⁵ⁱ⁾ § 3 zákona č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov.

^{5j)} Napríklad zákon č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 3a a § 27 až 33 Obchodného zákonníka, § 2 ods. 2 a § 10 a 11 zákona č. 34/2002 Z. z. o nadáciách a o zmene Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, § 9 ods. 1 a 2 a § 10 zákona č. 147/1997 Z. z. o neinvestičných fondoch a o doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 207/1996 Z. z., § 9 ods. 1 a 2 a § 11 zákona č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení zákona č. 35/2002 Z. z., § 6, 7, 9 a 9a zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov, § 6 ods. 1 a § 7 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov, § 4 ods. 3 zákona č. 515/2003 Z. z. o krajských úradoch a obvodných úradoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

^{5k)} § 4 ods. 5 a § 7 ods. 3 zákona č. 428/2002 Z. z.

^{5l)} § 4 ods. 1 písm. a), b) a c), § 7 ods. 3, ods. 5 druhá veta a ods. 6 druhá veta, § 8 ods. 2 a § 10 ods. 6 zákona č. 428/2002 Z. z.

^{5m)} § 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 301/1995 Z. z. o rodnom čísle.

⁵ⁿ⁾ § 7 ods. 6 zákona č. 428/2002 Z. z.

^{5o)} Napríklad § 6 ods. 10 prvá veta zákona č. 483/2001 Z. z.

^{5p)} § 23 a 55 zákona č. 428/2002 Z. z.“.

16. V § 36 ods. 2 písm. c) sa za slovo „stanoviská“

vkladá čiarka a slová „metodické usmernenia“ a za slovo „podľa“ sa vkladajú slová „tohto zákona a“.

17. Za § 37 sa vkladá § 37a, ktorý znie:

„§ 37a

(1) Na plnenie konkrétnej úlohy na účely výkonu dohľadu nad dohliadanými subjektmi podľa tohto zákona a osobitných predpisov⁶⁾ môže Národná banka Slovenska v ktoromkoľvek štádiu prizvať zamestnancov orgánov verejnej moci podľa § 34a ods. 2, zamestnancov iných právnických osôb alebo iné fyzické osoby (ďalej len „prizvané osoby“) s ich súhlasom, ak je to odôvodnené osobitnou povahou úlohy, ktorá je predmetom vykonávaného dohľadu a ktorú nemôžu splniť osoby poverené výkonom dohľadu.

(2) Prizvané osoby majú pri svojej účasti na výkone dohľadu rovnaké oprávnenia, povinnosti a zodpovednosť, ako majú podľa tohto zákona a osobitného predpisu⁶⁾ osoby poverené výkonom dohľadu, ak tento zákon alebo osobitný predpis⁶⁾ neustanovuje inak. Prizvané osoby sa môžu na výkone dohľadu na mieste zúčastniť iba na základe písomného poverenia Národnej banky Slovenska na účasť pri výkone dohľadu a v sprievode osoby poverenej výkonom dohľadu.

(3) Ak sú prizvané osoby zamestnancami, tak ich účasť na výkone dohľadu sa podľa osobitného predpisu²⁾ považuje za iný úkon vo všeobecnom záujme, na ktorého výkon sa prizvaným osobám poskytuje pracovné voľno a za ktorý im patrí náhrada mzdy alebo platu vo výške ich priemerného zárobku. Zamestnávateľom prizvaných osôb, ktorí prizvaným osobám uhradia náhradu mzdy alebo platu za obdobie ich účasti na výkone dohľadu, prináleží od Národnej banky Slovenska náhrada v plnej výške, ak predložia Národnej banke Slovenska hodnoverné písomné doklady o výške nimi vyplatenej náhrady mzdy alebo platu prizvaným osobám.“.

18. Poznámky pod čiarou k odkazom 6, 7, 7a, 7b, 9, 9a a 10 znejú:

⁶⁾ Napríklad zákon č. 483/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 510/2002 Z. z., zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 202/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 118/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov.

⁷⁾ Napríklad zákon č. 96/2002 Z. z. o dohlade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 385/1999 Z. z. o kolektívnom investovaní v znení neskorších predpisov, zákon č. 566/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{7a)} Zákon č. 483/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{7b)} § 244 a 247 Občianskeho súdneho poriadku.

§ 113 zákona č. 483/2001 Z. z.

⁹⁾ Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve.

^{9a)} § 91 ods. 4 zákona č. 483/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.

¹⁰⁾ Napríklad § 81 až 83 Zákonníka práce.“.

19. V § 41 prvej a tretej vete sa za slovo „Slovenska“ vkladajú slová „a prizvané osoby“, v štvrtej vete sa za slovo „zákone,^{9a)}“ vkladajú slová „ak ide o poskytovanie správy podľa § 40,“ a na konci sa pripája táto veta: „Zbavenie povinnosti mlčanlivosti a poskytovanie informácií o záležitostiach súvisiacich s účasťou Národnej banky Slovenska v Európskom systéme centráln-

nych bánk nie je možné, ak by to bolo v rozpore s úlohami a povinnosťami Národnej banky Slovenska vyplývajúcimi z jej účasti v Európskom systéme centrálnych bánk.“.

20. § 42 znie:

„§ 42

Vydávanie cenných papierov a činnosti Národnej banky Slovenska podľa tohto zákona nepodliehajú dohľadu, povoleniam ani verejnej ponuke cenných papierov podľa osobitných predpisov.^{9b)}“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 9b znie:

„9b) Zákon č. 594/2003 Z. z. o kolektívnom investovaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
Zákon č. 566/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.“.

21. Za § 43 sa vkladajú § 44 a 45, ktoré znejú:

„§ 44

Národná banka Slovenska vydáva Vestník Národnej banky Slovenska (ďalej len „vestník“), v ktorom zverejňuje najmä

- opatrenia Národnej banky Slovenska vydané na vykonanie tohto zákona alebo osobitného zákona,¹⁾ ktoré sa vyhlasujú oznámením v zbierke zákonov,³⁾
- základnú úrokovú sadzbu Národnej banky Slovenska a jej zmeny,
- výrok vykonateľného rozhodnutia alebo odôvodnenie rozhodnutia Národnej banky Slovenska alebo ich časti, ak sú určené na zverejnenie vo vestníku podľa tohto zákona alebo osobitného zákona,⁶⁾
- metodické usmernenia a odporúčania vysvetľujúce uplatňovanie tohto zákona, osobitných zákonov⁹⁾ a iných všeobecne záväzných právnych predpisov vzťahujúcich sa na dohliadané subjekty alebo na ich činnosti, ak sú určené na zverejnenie vo vestníku.

§ 45

(1) Tomu, kto porušil týmto zákonom uloženú povinnosť poskytnúť Národnej banke Slovenska informácie, ktoré Národná banka Slovenska potrebuje na zabezpečenie vykonávania svojich úloh podľa zákona, alebo kto porušil inú povinnosť uloženú týmto zákonom, môže Národná banka Slovenska podľa závažnosti, spôsobu a miery zavinenia, povahy, rozsahu a doby trvania protiprávneho konania a zistených nedostatkov uložiť opatrenie na odstránenie a nápravu protiprávneho stavu a pokutu až do 1 000 000 Sk; ak bol v dôsledku porušenia takejto povinnosti získaný majetkový prospech prevyšujúci 1 000 000 Sk, tak možno uložiť pokutu až do výšky získaného majetkového prospechu. Takéto opatrenie a pokutu možno ukladať súbežne a opakovane. Ich uložením nie je dotknutá povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie¹¹⁾ ani zodpovednosť podľa osobitných predpisov.⁹⁾

(2) Ak tento zákon neustanovuje inak, na opatrenia a pokuty podľa odseku 1, na výnos z pokuty podľa odseku 1 a na konanie a rozhodovanie o uložení opatrenia a pokuty podľa odseku 1 sa vzťahuje osobitný predpis¹²⁾ s tým, že na konanie v prvom stupni je pri-

slušný útvar určený organizačným poriadkom Národnej banky Slovenska.“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 11 a 12 znejú:

„¹¹⁾ § 451 až 459 Občianskeho zákonníka.

„¹²⁾ § 50 ods. 7 až 9 a ods. 10 prvá veta a § 94 až 114 zákona č. 483/2001 Z. z.“.

Čl. III

Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení zákona č. 231/1992 Zb., zákona č. 600/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 132/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 200/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 216/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 123/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 164/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 289/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 290/1996 Z. z., zákona č. 288/1997 Z. z., zákona č. 379/1997 Z. z., zákona č. 70/1998 Z. z., zákona č. 76/1998 Z. z., zákona č. 126/1998 Z. z., zákona č. 129/1998 Z. z., zákona č. 140/1998 Z. z., zákona č. 143/1998 Z. z., zákona č. 144/1998 Z. z., zákona č. 161/1998 Z. z., zákona č. 178/1998 Z. z., zákona č. 179/1998 Z. z., zákona č. 194/1998 Z. z., zákona č. 263/1999 Z. z., zákona č. 264/1999 Z. z., zákona č. 119/2000 Z. z., zákona č. 142/2000 Z. z., zákona č. 236/2000 Z. z., zákona č. 238/2000 Z. z., zákona č. 268/2000 Z. z., zákona č. 338/2000 Z. z., zákona č. 223/2001 Z. z., zákona č. 279/2001 Z. z., zákona č. 488/2001 Z. z., zákona č. 554/2001 Z. z., zákona č. 261/2002 Z. z., zákona č. 284/2002 Z. z., zákona č. 506/2002 Z. z., zákona č. 190/2003 Z. z., zákona č. 219/2003 Z. z. a zákona č. 245/2003 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 3 ods. 2 písm. a) sa za slová „zahraničných bánk,^{12a)}“ vkladajú slová „vykonávacích inštitúcií,^{12b)} vydavateľov elektronických platobných prostriedkov,^{12c)} prevádzkovateľov platobných systémov,^{12d)}“ a na konci sa pripájajú tieto slová: „ani poskytovanie devízových peňažných služieb^{12e)} a vykonávanie bezhotovostných obchodov s peňažnými prostriedkami v cudzej mene,^{12f)}“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 12a, 12b, 12c, 12d, 12e a 12f znejú:

„^{12a)} § 2 ods. 8 zákona č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

„^{12b)} § 2 ods. 9 zákona č. 510/2002 Z. z.

„^{12c)} § 21 ods. 2 zákona č. 510/2002 Z. z.

„^{12d)} § 31 ods. 1 písm. c) a ods. 5, § 38 ods. 1, § 48 ods. 1 a 3 a § 61 zákona č. 510/2002 Z. z.

„^{12e)} § 2 písm. l) a § 6 ods. 7 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 202/1995 Z. z. Devízový zákon a zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej republiky č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, v znení zákona č. 602/2003 Z. z.

„^{12f)} § 2 písm. j) a § 6 ods. 7 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 202/1995 Z. z. v znení zákona č. 602/2003 Z. z.“.

2. „V prílohe č. 3 v SKUPINE 314 – Ostatné sa v bode 10 druhom stĺpci slová „vyjadrenie Národnej banky Slovenska“ nahrádzajú slovami „devízová licencia“ a v tre-

tom stĺpci sa slová „§ 6 ods. 2“ nahrádzajú slovami „§ 6 ods. 9“.

Čl. IV

Zákon č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov sa mení takto:

V § 52 ods. 2 sa slová „do 31. decembra 2003“ nahrádzajú slovami „do 31. decembra 2005“.

Čl. V

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky sa splnomocňuje, aby v Zbierke zákonov Slovenskej republiky vyhlásil úplné znenie

a) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 202/1995 Z. z. Devízový zákon a zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom č. 45/1998 Z. z., zákonom č. 200/1998 Z. z., zákonom č. 388/1999 Z. z., záko-

nom č. 367/2000 Z. z., zákonom č. 442/2000 Z. z., zákonom č. 456/2002 Z. z. a týmto zákonom,
b) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska, ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 26/1993 Z. z., zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 159/1993 Z. z., zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 249/1994 Z. z., zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 374/1994 Z. z., zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 202/1995 Z. z., zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 118/1996 Z. z., zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 386/1996 Z. z., zákonom č. 348/1999 Z. z., zákonom č. 149/2001 Z. z. a týmto zákonom.

Čl. VI

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2004 okrem čl. I bodu 28, ktorý nadobúda účinnosť dňom nadobudnutia platnosti zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii.

Rudolf Schuster v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

Príloha
k zákonu Národnej rady Slovenskej
republiky č. 202/1995 Z. z. v znení
zákona č. 602/2003 Z. z.

ZOZNAM PREBERANÝCH SMERNÍC

Týmto zákonom sa preberá táto smernica:

1. Smernica Rady č. 88/361/EHS z 24. júna 1988 o vykonávaní článku 67 zmluvy (Ú. v. ES L 178 z 8. 7. 1988).
2. Preklad uvedenej smernice sa nachádza v databáze centrálnej prekladateľskej jednotky sekcie Inštitút pre aproximáciu práva Úradu vlády Slovenskej republiky.